

На основу члана 22 Статута Брчко дистрикта Босне и Херцеговине – пречишћени текст („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“ број 2/10), Скупштина Брчко дистрикта Босне и Херцеговине на 16. редовној сједници одржаној 27. септембра 2017. године, усваја

ЗАКОН О НАСЉЕЂИВАЊУ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ

НАСЉЕДНО ПРАВО

ПОГЛАВЉЕ I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

(Остваривање насљедног права)

(1) Насљедно право у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко дистрикт) остварује се по одредбама овог закона.

(2) Овим се законом уређују правила по којима суд, други органи и овлашћена лица у Брчко дистрикту поступају у насљедним стварима.

Члан 2

(Предмет насљеђивања)

Насљеђивати се могу ствари и права која припадају физичким лицима, осим онога што се не може наслиједити због своје правне природе или по закону.

Члан 3

(Равноправност у насљеђивању)

(1) Сва физичка лица су, под истим условима равноправна у насљеђивању.

(2) Странци су у насљеђивању равноправни с држављанима Босне и Херцеговине.

Члан 4

(Насљеђивање ванбрачних сродника и сродника из потпуног усвојења)

(1) Ванбрачно сродство изједначава се у погледу насљеђивања са брачним, а сродство из потпуног усвојења са сродством по крви.

(2) У случају потпуног усвојења престају међусобна насљедна права усвојеника и његових потомака са његовим сродницима по крви.

Члан 5

(Позивање на насљеђе)

(1) Умрло физичко лице (оставилац) насљеђује онај који је његовом смрћу стекао насљедно право (насљедник).

(2) Свако лице способно је наслиједити ако законом није шта друго одређено.

(3) Насљедно право се стиче по одредбама овог закона, на основу уговора о насљеђивању, тестаменту или закона.

(4) Насљедно право се стиче у тренутку оставиочеве смрти. Стицалац насљедног права може га се по одредбама овог закона одрећи, па ће се узети као да га никада није нити стекао.

(5) Ко је наслиједио оставиоца, његов је универзални правни сљедбеник.

Члан 6

(Располагање уговором о насљеђивању или тестаментом)

Оставилац може уговором о насљеђивању или тестаментом располагати својом имовином на начин и у границама који су одређени у Закону.

Члан 7

(Заоставштина без насљедника)

Заоставштина без насљедника постаје својина Брчко дистрикта.

ПОГЛАВЉЕ II НАСЉЕЂИВАЊЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА

Одјељак А. Законски насљедници

Члан 8

(Круг законских насљедника)

(1) Ако овим законом није другачије одређено, на основу закона умрлог насљеђују: сви његови потомци, његови усвојеници и њихови потомци, његов брачни партнер, његови родитељи, његови усвојитељи, његова браћа и сестре и њихови потомци, његови дједови и бабе и њихови потомци, његови остали преци.

(2) Лица из претходног става насљеђују по насљедним редовима.

(3) Насљедници ближег насљедног реда искључују из насљедства лица даљег насљедног реда.

(4) Брчко дистрикт је посљедњи законски насљедник.

Члан 9

(Ванбрачни партнер као законски насљедник)

(1) На основу закона оставиоца насљеђује и његов ванбрачни партнер који је у праву насљеђивања изједначен с брачним.

(2) Ванбрачном заједницом у смислу овог закона сматра се заједница живота жене и мушкарца у складу са одредбама закона који уређује породичне односе, а која је престала оставиочевом смрћу.

Члан 10

(Потомци и брачни партнер умрлог)

(1) Заоставштину умрлог насљеђују прије свих његова дјеца и његов брачни партнер.

(2) Насљедници првог насљедног реда насљеђују на једнаке дијелове.

Члан 11

(Право представљања)

Дио заоставштине који би припао раније умрлом дјетету да је надживјело оставиоца насљеђују његова дјеца, унучад оставиочева, на једнаке дијелове, а ако је неко од унучади умрло прије оставиоца, дио који би њему припао да је био жив у тренутку смрти оставиоцеве насљеђују његова дјеца, праунучад оставиочева, на једнаке дијелове, и тако редом све док има потомака оставиоцевих.

Члан 12

(Брачни партнер и родитељи умрлога)

(1) Заоставштину умрлог који није оставио потомке насљеђује његов брачни партнер и његови родитељи.

(2) Родитељи умрлог насљеђују једну половину заоставштине на једнаке дијелове, а другу половину заоставштине насљеђује брачни партнер умрлог.

(3) Ако иза умрлог није остао брачни партнер, родитељи умрлог насљеђују цијелу заоставштину на једнаке дијелове.

Члан 13

(Браћа и сестре умрлога и њихови потомци)

(1) Ако је један родитељ оставиоцев умро прије оставиоца, дио заоставштине који би му припао да је надживио оставиоца насљеђују његова дјеца (браћа и сестре оставиоцеви), његова унучад и праунучад и његови даљи потомци, по правилима која важе за случај кад умрлог насљеђују његова дјеца и остали потомци.

(2) Ако су оба родитеља оставиочева умрла прије оставиоца, дио заоставштине који би свакоме од њих припао да је надживио оставиоца насљеђују њихови потомци, према одредбама претходног става.

(3) У свим случајевима оставиочева браћа и сестре само по оцу насљеђују на једнаке дијелове очев дио, а рођена браћа и сестре насљеђују на једнаке дијелове са браћом и сестрама по оцу, очев дио, а са браћом и сестрама по мајци, мајчин дио.

Члан 14

(Насљеђивање једног родитеља који је умро без потомства)

Ако је један родитељ оставиоцев умро прије оставиоца, а није оставио ниједног потомка, дио заоставштине који би му припао да је надживио оставиоца насљеђује други родитељ, а ако је и овај умро прије оставиоца, његови потомци насљеђују оно што би припало и једном и другом родитељу, према одредбама претходног члана.

Члан 15

(Насљеђивање оба родитеља која су умрла без потомства)

Ако су оба родитеља оставиочева умрла прије оставиоца, а нису оставили ниједног потомка, цијелу заоставштину насљеђује надживјели брачни партнер оставиочев.

Члан 16

(Дједови и бабе умрлога)

(1) Заоставштину умрлога који није оставио ни потомке, ни родитеље, нити су ови оставили неког потомка, ни брачног партнера насљеђују његови дједови и бабе.

(2) Једну половину заоставштине насљеђују дјед и баба са очеве стране, а другу половину дјед и баба са мајчине стране.

Члан 17

(Права дједа и бабе исте лозе)

(1) Дјед и баба исте лозе насљеђују на једнаке дијелове.

(2) Ако је неки од предака једне лозе из претходног става умро прије оставиоца, дио заоставштине који би му припао да је надживио оставиоца насљеђују његова дјеца и његови потомци, по правилима која важе за случај кад умрлог насљеђују његова дјеца и остали потомци.

(3) У свему осталом за насљедно право дједа и бабе једне лозе и њихове дјеце важе правила по којима насљеђују родитељи оставиочеви и њихови потомци.

Члан 18

(Насљеђивање дједа и бабе једне лозе који су умрли без дјеце)

Ако су дјед и баба једне лозе умрли прије оставиоца, а нису оставили ниједног потомка, дио заоставштине који би им припао да су надживјели оставиоца насљеђују дјед и баба друге лозе, њихова дјеца, њихови унуци и њихови даљи потомци, како је одређено у претходном члану.

Члан 19

(Прадједови и прабабе умрлог)

(1) Оставиоца који није оставио ни потомке ни родитеље, нити су ови оставили неког потомка, ни брачног партнера, ни дједа и бабу, нити су ови оставили неког потомка, наслеђују његови прадједови и прабабе.

(2) Једну половину наслеђују прадједови и прабабе с очеве стране, а другу половину наслеђују прадједови и прабабе с мајчине стране.

Члан 20

(Права прадједа и прабабе исте лозе)

(1) Од дијела који припада оставиочевим прадједовима и прабабама с очеве стране једну половину наслеђују на једнаке дијелове родитељи његовог дједа по оцу, а другу половину родитељи његове бабе по оцу.

(2) И прадједови и прабабе с мајчине стране наслеђују на начин одређен у ставу 1 овог члана дио који им припада.

(3) Ако нема кога од тих предака, дио који би му припао да је жив наслеђује предак који му је био брачни партнер.

(4) Ако нема једног пара тих предака, дијелове који би им припали да су живи наслеђује други пар исте лозе.

(5) Ако нема прадједова и прабаба једне лозе, дио заоставштине који би им припао да су живи наслеђују прадједови и прабабе друге лозе.

Члан 21

(Остали преци)

Иза прадједова и прабаба оставиоца наслеђују даљи његови преци редом, по правилима по којима наслеђују његови прадједови и његове прабабе.

Члан 22

(Брчко дистрикт као законски наследник)

(1) Брчко дистрикт наслеђује ако оставилац нема других законских наследника.

(2) Брчко дистрикт се не може одрећи наслеђа.

(3) Заоставштина коју Брчко дистрикт наслиједи постаје дио имовине Брчко дистрикта.

Члан 23

(Права код непотпуног усвојења)

(1) Усвојеник из непотпуног усвојења и његови потомци имају према усвојиоцу иста насљедна права као и усвојичева дјеца и други његови потомци, осим ако при усвојењу та права нису ограничена или сасвим искључена.

(2) У случајевима у којима усвојеник и његови потомци насљеђују усвојиоца као његова дјеца, усвојилац насљеђује усвојеника и његове потомке.

(3) Усвојилац има на заоставштину усвојеника и његових потомака иста насљедна права која има одговарајући предак усвојеника према својим потомцима.

(4) Усвојеник и његови потомци не насљеђују усвојичеве сроднике, његовог брачног партнера, ни друге његове усвојенике.

(5) Сродници усвојиоца и његов брачни партнер код непотпуног усвојења не насљеђују усвојеника ни његове сроднике.

(6) Непотпуним усвојењем остају недирнута права насљеђивања између усвојеника и његових сродника.

Члан 24

(Губитак права усвојеника)

Усвојеник из непотпуног усвојења и његови потомци не могу наслиједити усвојиоца ако је усвојилац био поднио захтјев за раскид усвојења, а послје његове смрти се утврди да је захтјев био основан.

Члан 25

(Повећање насљедног дијела дјеце)

(1) Када су дјеца која немају нужних средстава за живот позвана на насљеђе са брачним партнером оставиочевим, суд може на њихов захтјев одлучити да наслиједе и један дио оног дијела заоставштине који би по закону требало да наслиједи брачни партнер. Суд може одлучити да дјеца наслиједе цијелу заоставштину ако је она тако мале вриједности да би њеном подјелом дјеца запала у оскудицу.

(2) Ако неко од дјеце нема нужних средстава за живот може захтијевати повећање свога дијела како према брачном партнеру тако и према осталој дјечи оставиочевој.

(3) При одлучивању у случајевима из претходних ставова суд ће узети у обзир све околности, а нарочито имовинске прилике и способности за привређивање сваког дјетета и брачног партнера, трајање брачне заједнице, као и вриједност заоставштине.

Члан 26

(Кад брачни и ванбрачни партнер нема право на наслеђе)

(1) Право наслеђивања на основу закона између брачних партнера престаје разводом брака или поништењем брака.

(2) Брачни партнер нема право на наслеђе:

- a) ако је оставилац био поднио тужбу за развод брака, а после смрти оставиоцeve се утврди да је тужба била основана;
- b) ако његов брак са оставиоцем буде оглашен за непостојећи, или буде поништен, после смрти оставиоцeve, из узрока за чије је постојање надживјели брачни партнер знао у вријеме закључења брака;
- c) ако је његова заједница живота са оставиоцем била трајно престала његовом кривицом или у споразуму са оставиоцем.

(3) Ванбрачни партнер нема право на наслеђе ако је његова заједница живота с оставиоцем била трајно престала прије смрти оставиоца.

Члан 27

(Повећање наследног дијела брачног партнера)

(1) Кад је брачни партнер који нема нужних средстава за живот позван на наслеђе са наследницима првог или другог наследног реда суд може, на захтјев брачног партнера, одлучити, да брачни партнер наслиједи и један дио оног дијела заоставштине који би по закону требало да наслиједе остали наследници, а може одлучити и да брачни партнер наслиједи цијелу заоставштину, ако је она тако мале вриједности да би њеном подјелом, брачни партнер запао у оскудицу.

(2) При одлучивању у случају из претходног става суд ће узети у обзир све околности, а нарочито имовинске прилике и способности за привређивање брачног партнера, трајање брачне заједнице, имовинске прилике осталих наследника и њихову способност за привређивање и вриједност заоставштине.

Члан 28

(Повећање наследног дијела родитеља)

(1) Кад су родитељи који немају нужних средстава за живот позвани на наслеђе са брачним партнером оставиоцевим, суд може на њихов захтјев, одлучити да наслиједе и један од оног дијела заоставштине који би по закону требало да наслиједи брачни партнер. Суд може одлучити да родитељи наслиједе цијелу заоставштину, ако је она тако мале вриједности да би њеном подјелом родитељи запали у оскудицу.

(2) Ако је између родитеља оставиоцевих заједница живота трајно престала, а само један родитељ нема средстава нужних за живот, овај родитељ може

захтијевати повећање насљедног дијела како према брачном партнеру тако и према другом родитељу оставиоочевом.

(3) Ако је један родитељ оставиоочев умро прије оставиоца, надживјели родитељ који нема нужних средстава за живот може захтијевати повећање свог насљедног дијела и према насљедницима умрлог оставиоочевог родитеља.

(4) При одлучивању у случајевима из претходних ставова суд ће узети у обзир све околности, а нарочито имовинске прилике и способности за привређивање родитеља, имовинске прилике брачног партнера, односно насљедника умрлог родитеља и његову способност за привређивање и вриједност заоставштине.

Члан 29

(Насљедници ауторског права)

Ауторска имовинска права умрлог насљеђују његова дјеца, његов брачни партнер и његови родитељи.

Члан 30

(Начин насљеђивања ауторског права)

(1) Лица из претходног члана насљеђују по насљедним редовима.

(2) Насљедници ближег насљедног реда искључују из насљеђа лица даљег насљедног реда.

Члан 31

(Брчко дистрикт као насљедник ауторских права)

Уколико нема насљедника из члана 29 овог закона, ауторска имовинска права постају својина Брчко дистрикта.

Одјељак В. Нужни насљедници

Члан 32

(Нужни насљедници)

(1) Нужни насљедници су: дјеца умрлог, његови усвојеници из потпуног усвојења и његов брачни партнер.

(2) Остали потомци умрлог, његови усвојеници из непотпуног усвојења и њихови потомци, његови родитељи и његова браћа и сестре су нужни насљедници само ако су трајно неспособни за рад и немају нужних средстава за живот.

(3) Лица наведена у овом члану су нужни насљедници кад су по законском реду насљеђивања позвана на насљеђе.

Члан 33

(Нужни и расположиви дио)

(1) Нужни насљедници имају право на дио заоставштине којим оставилац не може располагати и који се назива нужни дио.

(2) Нужни дио насљедника из члана 32 става 1 износи једну половину, а нужни дио осталих насљедника једну трећину од оног дијела који би сваком поједином од њих припао по законском реду насљеђивања.

(3) Остатком заоставштине може завјешталац располагати по својој вољи и тај дио заоставштине назива се расположиви дио.

Члан 34

(Право на нужни дио је насљедно право)

(1) Нужном насљеднику припада одређени дио сваке ствари и права који сачињавају заоставштину, али оставилац може одредити да нужни насљедник прими свој дио и у одређеним стварима, правима или у новцу.

(2) На захтјев неке од странака суд може, кад нађе да је то оправдано, одлучити да нужном насљеднику припадне дио у одређеним стварима, правима или у новцу, ако то већ није правним послом одредио оставилац.

Члан 35

(Утврђивање вриједности заоставштине)

(1) Вриједност заоставштине на основу које се израчунава нужни дио утврђује се на следећи начин:

- прво се пописују и процјењују сва добра која је оставилац имао у тренутку смрти, рачунајући ту и све оно чиме је располагао тестаментом, као и сва његова потраживања, па и она која има према неком насљеднику, осим потраживања која су очигледно ненаплатива,
- од утврђене вриједности добра која је оставилац имао у тренутку смрти одбијају се трошкови сахране оставиоца, износ трошкова пописа и процјене заоставштине и износ дугова оставиоца,
- добијеном остатку додаје се вриједност свих поклона које је оставилац учинио на ма који начин неком законском насљеднику, па и поклона учињених насљедницима који се одричу насљеђа, као и оних поклона за које је оставилац наредио да се не урачунавају насљеднику у његов насљедни дио, као и поклона за које је оставилац у посљедњој години свог живота учинио другим лицима која нису законски насљедници, осим мањих уобичајених поклона.

(2) При утврђивању вриједности заоставштине не узимају се у обзир вриједности поклона учињених органима власти, удружењима грађана, хуманитарним организацијама, као ни поклони учињени за општекорисне сврхе и поклони који се на основу овог закона не урачунавају насљеднику у његов насљедни дио.

Члан 36

(Поклон и одређивање његове вриједности)

Као поклон у смислу овог закона сматра се и одрицање од права, опроштај дуга, оно што је оставилац за вријеме свог живота дао насљеднику на име насљедног дијела, или ради оснивања или проширења домаћинства, или ради обављања занимања, као и свако друго располагање оставиоца без накнаде.

Члан 37

(Процјењивање поклона)

При процјењивању поклона узима се вриједност поклоњене ствари у тренутку смрти оставиоце, а према њеном стању у вријеме када је поклон учињен.

Члан 38

(Поклон у виду осигурања)

Кад се поклон састоји у осигурању у корист поклонопримца као вриједност поклона узме се збир премија које је уплатио оставилац, ако је тај збир мањи од осигуране суме, а ако је збир премија већи од осигуране суме, као вриједност поклона узме се износ осигуране суме.

Члан 39

(Издвајање у корист потомака који су привређивали са оставиоцем)

(1) Потомци и усвојеници оставиоцеви који су живјели у заједници са оставиоцем и својим радом, зарадом или му на други начин помогли у привређивању, имају право захтијевати да им се из заоставштине издвоји дио који одговара њиховом доприносу у повећању вриједности оставиоцеве имовине.

(2) Тако издвојени дио не спада у заоставштину и не узима се у обзир при израчунавању нужног дијела, нити се урачунава насљеднику у његов насљедни дио.

Члан 40

(Издајање предмета домаћинства)

(1) Надживјелом брачном партнеру и потомцима оставиочевим који су живјели са оставиоцем у истом домаћинству припадају предмети домаћинства који служе за задовољавање њихових свакодневних потреба, као што су покућство, намјештај, постељина и слично, али не и ако су ови предмети знатније вриједности.

(2) Тако издвојени предмети не узимају се у обзир при израчунавању нужног дијела, нити се урачунавају наслеђнику у његов наслеђни дио.

Члан 41

(Повреда нужног дијела. Поклони и располагања путем правних послова за случај смрти учињени у корист нужних наслеђника)

(1) Када је повријеђен нужни дио, располагања правним пословима за случај смрти (тестамент, уговор о наслеђивању) ће се смањити, а поклони ће се вратити уколико је потребно да би се намирио нужни дио.

(2) Нужни дио је повријеђен када укупна вриједност располагања уговором о наслеђивању, тестаментом и поклоном прелази расположиви дио.

(3) При утврђивању укупне вриједности располагања правним пословима за случај смрти и поклона узимају се у рачун и они поклони и располагања за која је оставилац наредио да се не урачунавају нужном наслеђнику у његов наслеђни дио.

(4) Од поклона и располагања правним пословима за случај смрти, која се урачунавају нужном наслеђнику у његов наслеђни дио, узима се у рачун при утврђивању укупне вриједности располагања само онолико за колико они премашују његов нужни дио.

Члан 42

(Ред смањења и враћања)

Кад је повријеђен нужни дио прво се смањују располагања тестаментом, затим располагања уговором о наслеђивању, па уколико нужни дио тиме не би био намирен, враћају се поклони.

Члан 43

(Сразмјерно смањење располагања тестаментом, уговором о наслеђивању и привилеговани легат)

(1) Располагања тестаментом смањују се у истој сразмјери, без обзира на њихову природу и на њихов обим и без обзира да ли се налазе у једном или више тестамената, ако из тестамена не произлази нешто друго.

(2) Одредба става 1 овог члана примјењује се и на уговор о наслеђивању.

(3) Ако је оставилац оставио више легата и наредио да се неки легат исплати прије осталих, тај ће се легат смањити само уколико вриједност осталих легата не достиже да се намири нужни дио.

Члан 44

(Сразмјерно смањење легата наложених тестаментарном насљеднику или легатару)

Тестаментарни насљедник чији би насљедни дио морао бити смањен да би се намирио нужни дио, може тражити сразмјерно смањење легата које треба да исплати, ако из тестаamenta не произлази шта друго. Исто важи и за насљедника по уговору о наслеђивању и за легатара којем је оставилац наложио да из свог легата нешто исплати.

Члан 45

(Ред враћања поклона)

(1) Враћање поклона врши се почев од посљедњег поклона и иде даље обрнуто по реду којима су поклони учињени.

(2) Поклони учињени истовремено враћају се сразмјерно.

Члан 46

(Положај поклонопримца који враћа поклон)

У погледу поклоњене ствари коју је дужан да врати поклонопримац се сматра као савјесни држалац до дана када је сазнао за захтјев за враћање поклона.

Члан 47

(Ко може тражити смањење располагања правним пословима за случај смрти и враћање поклона)

(1) Смањење располагања тестаментом, уговором о наслеђивању и враћање поклона којим је повријеђен нужни дио могу тражити само нужни насљедници.

(2) Право из става 1 овог члана насљедиво је само ако је нужни насљедник прије своје смрти већ поднио захтјев за нужни дио.

Члан 48

(Застарјелост права на тражење смањења располагања правним пословима за случај смрти и враћање поклона)

Смањење располагања тестаментом може се тражити у року од три године од проглашења тестаamenta, а располагање уговором о наслеђивању и враћање поклона у року од три године од смрти оставиоачеве, односно од дана када је рјешење о његовом проглашењу за умрлог, односно рјешење којим се утврђује његова смрт, постало правоснажно.

Члан 49

(Разлози искључења)

- (1) Остaвилац може искључити из наслеђа наследника који има право на нужни дио:
 - а) ако се он повредом неке законске или моралне обавезе која произлази из његовог породичног односа са оставиоцем теже огријешило према оставиоцу;
 - б) ако је са умишљајем починио теже кривично дјело према њему или његовом брачном партнеру, дјетету или родитељу;
 - в) ако се одао нераду или непоштеном животу.
- (2) Искључење из наслеђа може бити потпуно или дјелимично.

Члан 50

(Услови за пуноважност искључења)

(1) Остaвилац који жели да искључи наследника мора то изразити у тестаменту или у уговору о наслеђивању на несумњив начин, а корисно је да наведе и разлог за искључење.

(2) Разлог за искључење мора постојати у вријеме састављања тестаamenta или уговора о наслеђивању.

(3) У случају спора о основаности искључења дужност доказивања, да је искључење основано, лежи на ономе ко се на искључење позива.

Члан 51

(Посљедице искључења)

Искључењем наследник губи наследно право у обиму у коме је искључен, а право осталих лица која могу наслиједити оставиоца одређују се као да је искључени умро прије оставиоца.

Члан 52

(Лишење нужног дијела потомка у корист његових потомака)

(1) Ако је потомак који је имао право на нужни дио презадужен или је расипник, оставилац га може на изричит начин лишити у цјелини или дјелимично његовог нужног дијела у корист његових потомака.

(2) Ово лишење остаје пуноважно само ако у тренутку отварања наслеђа лишени има малољетне или пунољетне потомке који су неспособни за рад и немају нужних средстава за живот.

(3) Лишени насљедник наслеђује оставиоца у дијелу који није обухваћен лишењем.

(4) Лишени насљедник наслеђује оставиоца и када претпоставке за лишење више не постоје у часу оставичеве смрти.

Члан 53

(Урачунавање поклона законском насљеднику)

(1) Сваком законском насљеднику урачунава се у насљедни дио све што је на ма који начин добио на поклон од оставиоца.

(2) Плодови и друге користи које је насљедник имао од поклоњене ствари све до смрти оставиоцеве не урачунавају се.

(3) Поклон се не урачунава ако је оставилац изјавио у вријеме поклона или касније, или у тестаменту, да се поклон неће урачунати у насљедни дио, или се из околности може закључити да је то била воља оставиоцеве.

(4) При томе остају у важности одредбе о нужном дијелу, с тим да се нужном насљеднику увијек у вриједност његовог нужног дијела урачунавају поклони које је добио.

Члан 54

(Урачунавање легата законским насљедницима)

(1) Легат остављен законском насљеднику урачунава се у његов насљедни дио, осим ако из тестамента или уговора о наслеђивању произлази да је оставилац хтио да насљедник добије легат поред свога дијела.

(2) При урачунавању вриједности одредбе о нужном дијелу, с тим да се нужном насљеднику увијек у вриједност његовог нужног дијела урачунавају легати који су му намијењени.

Члан 55

(Урачунавање поклона и легата)

(1) Урачунавање поклона и легата врши се на тај начин што остали насљедници добијају из заоставштине одговарајућу вриједност, а последице тога остатак заоставштине дијели се међу свима насљедницима.

(2) Ако добра која је оставилац имао у тренутку смрти нису довољна да остали насљедници добију одговарајућу вриједност, насљедник коме се врши урачунавање поклона и легата није дужан да им врати нешто од онога што је добио.

(3) У случају из претходног става остају у важности одредбе о нужном дијелу.

Члан 56

(Право насљедника коме се поклон или легат не урачунава)

(1) Кад према вољи оставичевој поклон или легат не треба да се урачунава насљеднику у његов насљедни дио, такав насљедник задржава поклон, односно легат и учествује са осталим насљедницима у диоби заоставштине као да поклона, односно легата није ни било.

(2) Кад има нужних насљедника, а према вољи оставичевој поклон или легат не треба да се урачуна неком насљеднику у његов насљедни дио, тај насљедник ће моћи да задржи поклон, односно легат у границама расположивог дијела.

Члан 57

(Право насљедника који се одрекао насљеђа)

(1) Насљедник који се одрекао насљеђа задржава поклон у границама расположивог дијела.

(2) Он има право да захтијева испуњење легата само у границама расположивог дијела.

Члан 58

(Право враћања поклона)

(1) Насљедник има право да поклоњену му ствар врати у заоставштину.

(2) У том случају неће му се њена вриједност урачунати у насљедни дио, а у погледу трошкова које је учинио за ствар и у погледу оштећења која је претрпјела, сматраће се за савјесног држаоца, уколико се не докаже његова несавјесност.

Члан 59

(Одређивање вриједности поклона при урачунавању)

При урачунавању поклона насљеднику у насљедни дио узима се вриједност поклоњене ствари у тренутку смрти оставичеве, а према њеном стању у вријеме поклона.

Члан 60

(Поклон у виду осигурања)

Кад се поклон састоји у осигурању у корист поклонопримца, као вриједност поклоне узео се збир премија које је уплатио оставилац, ако је тај збир мањи од осигуране суме, а ако је збир премија већи од осигуране суме као вриједност поклоне узео се износ осигуране суме.

Члан 61

(Трошкови издржавања наследника)

(1) Оно што је потрошено на издржавање наследника и на његово обавезно школовање неће се урачунати у његов наследни дио.

(2) Да ли ће се издаци које је оставилац учинио за даље школовање наследника урачунати у његов наследни дио и у којој мјери, одлучиће суд на захтјев наследника према околностима, узимајући у обзир нарочито вриједност заоставштине и трошкова школовања и оспособљавања за самосталан живот осталих наследника.

Члан 62

(Уобичајени мањи поклони)

Уобичајени мањи поклони не урачунавају се у наследни дио.

Члан 63

(Урачунавање поклоне код права представљања, код одрицања, недостојности, искључења и лишења)

(1) Поклони учињени лицу умјесто кога наследник долази на наслеђе усљед смрти тог лица или усљед његовог одрицања од наслеђа, урачунавају се и у наследни дио.

(2) Поклони учињени лицу умјесто кога наследник долази на наслеђе због недостојности тог лица, или због његовог искључења из наслеђа или због лишења нужног дијела, не урачунавају се наследнику у наследни дио.

Члан 64

(Урачунавање наследниковог дуга оставиоцу)

Наследнику се урачунава у његов дио оно што је дуговао оставиоцу.

Члан 65

(Захтјев за урачунавање)

Захтјев да се у насљедни дио једног насљедника урачунају поклони и легати, могу подносити само његови санасљедници.

ПОГЛАВЉЕ III НАСЉЕЂИВАЊЕ НА ОСНОВУ ТЕСТАМЕНТА

Одјељак А. Услови за пуноважност тестаментa

Члан 66

(Способност за сачињавање тестаментa)

(1) Тестамент је строго лични акт који може сачинити свако лице способно за расуђивање које је навршило петнаест (15) година живота.

(2) Тестамент је ништав ако у вријеме његовог сачињавања завјешталац није имао петнаест (15) година живота или ако није био способан за расуђивање. Ако се не докаже супротно сматраће се да је завјешталац у тренутку састављања тестаментa био способан за расуђивање. Завјешталац није био способан за расуђивање ако у том тренутку није био у стању схватити значење свог изјашњења и његове посљедице, или није био у стању владати својом вољом толико да поступа у складу са тим знањем.

(3) Губитак способности за расуђивање који би наступио пошто је тестамент сачињен не утиче на његову пуноважност.

Члан 67

(Ништавост тестаментa)

(1) Ништав је тестамент ако је завјешталац био неспособан за расуђивање, није имао петнаест (15) година, био натјеран пријетњом, или принудом да га сачини, или се одлучио да га сачини усљед тога што је био преварен, или што се налазио у заблуди.

(2) Пријетња, принуда или превара повлачи ништавост тестаментa и кад потиче од трећег лица.

(3) Располагања тестаментом су ништавна и кад постоји заблуда о чињеницама које су побудиле завјештаоца да учини та располагања.

(4) Ако су само неке одредбе тестаментa унесене у тестамент под пријетњом или принудом, усљед преваре, или у заблуди, ништаве су само те одредбе.

Члан 68

(Рокови за поништење тестаментa)

(1) Поништење тестаментa из разлога утврђених у одредбама чланова 66 и 67 овог закона, може тражити само лице које има правни интерес и то у року од једне године од када је сазнало за постојање узрока ништавости, а најдаље за десет година од проглашења тестаментa.

(2) Рок од једне године не може почети да тече прије проглашења тестаментa.

(3) Поништење тестаментa према несавјесном лицу може се тражити за двадесет (20) година од проглашења тестаментa.

Члан 69

(Форма тестаментa као услов за његову пуноважност)

(1) Пуноважан је онај тестамент који је сачињен у форми утврђеној у закону и под условима предвиђеним у закону.

(2) Поништење тестаментa због недостатка форме може тражити послије отварања наслеђа само лице које има правни интерес и то у року од једне године од дана када је сазнало за тестамент, а најдаље за десет година од проглашења тестаментa.

(3) Рок од једне године не може почети да тече прије проглашења тестаментa.

Одјељак В. Облици тестаментa

Члан 70

(Својеручни тестамент)

(1) Тестамент је пуноважан ако га је завјешталац написао својом руком и ако га је потписао.

(2) За пуноважност својеручног тестаментa није нужно да је у њему назначен датум када је сачињен, али је корисно да датум буде назначен.

Члан 71

(Писмени тестамент пред свједоцима)

(1) Завјешталац који зна да чита и пише може сачинити тестамент на тај начин што ће исправу коју му је неко други саставио својеручно потписати у присуству два свједока, изјављујући пред њима да је то његов тестамент.

(2) Свједоци ће се потписати на самом тестаменту, а пожељно је да се назначи њихово својство свједока, као и друге околности које би могле користити њиховом лакшем проналажењу.

Члан 72

(Судски тестамент)

(1) Тестамент може завјештаоцу сачинити по његовом казивању судија надлежног суда који ће претходно утврдити идентитет завјештаоца.

(2) Пошто завјешталац овакав тестамент прочита и потпише, судија ће потврдити на самом тестаменту да га је завјешталац у његовом присуству прочитао и потписао.

Члан 73

(Судски тестамент ако завјешталац није у стању да га прочита)

(1) У случају да завјешталац није у стању да прочита тестамент који му је сачинио судија, овај ће га прочитати завјештаоцу у присуству два свједока.

(2) Завјешталац ће затим у присуству два свједока потписати тестамент или ставити на њега отисак прста пошто изјави да је то његов тестамент.

(3) Свједоци ће се потписати на тестаменту.

(4) Судија ће на тестаменту потврдити да су све ове радње извршене.

Члан 74

(Нотарски тестамент)

(1) Тестамент може завјештаоцу сачинити нотар у форми нотарски обрађене исправе у складу са посебним законом којим се уређује поступак нотарске обраде исправа.

(2) Нотарски тестамент из става 1 овог члана је облик редовног и јавног тестаментa.

Члан 75

(Предавање тестаментa на чување)

(1) Завјешталац може свој тестамент сам чувати или га повјерити на чување којем другом физичком или правном лицу.

(2) Ако завјешталац жели повјерити свој тестамент на чување суду, нотару или у иностранству конзуларном, односно дипломатском-конзуларном представнику Босне и Херцеговине, тај га је дужан примити на чување, без обзира на то ко је тестамент саставио, те поступити притом по правилима овог закона, односно закона који уређује нотарску службу.

Члан 76

(Сачињавање писменог тестаментa пред свједоцима и судског тестаментa)

(1) При сачињавању писменог тестаментa пред свједоцима и судског тестаментa свједоци могу бити пунољетна лица која нису лишена пословне способности и која знају читати и писати, а код судског тестаментa и која разумију језик на коме је тестамент сачињен.

(2) Не могу бити свједоци при сачињавању писменог тестаментa пред свједоцима и судског тестаментa, нити тестамент сачинити по казивању завјештаоца у својству судије: потомци завјештаоца, његови усвојеници и њихови потомци, његови преци и усвојиоци, његови сродници у побочној линији до четвртог степена закључно, брачни партнери свих ових лица и брачни партнер завјештаоца.

Члан 77

(Располагање у корист лица која су завјештаоцу сачинила тестамент, свједока и њихових ближних сродника)

Ништаве су одредбе тестаментa којим се оставља нешто лицима која су завјештаоцу сачинила тестамент, свједоцима при његовом сачињавању, као и прецима, потомцима, браћи и сестрама и брачним партнерима ових лица.

Члан 78

(Тестамент сачињен пред конзуларним или дипломатским представником у иностранству)

Тестамент може сачинити држављанину Босне и Херцеговине у иностранству, по одредбама које важе за сачињавање судског тестаментa, конзуларни представник или дипломатски представник Босне и Херцеговине који врши конзуларне послове.

Члан 79

(Тестамент сачињен на босанскохерцеговачком броду и у авиону)

(1) На босанскохерцеговачком броду и у авиону тестамент може сачинити заповједник брода, односно авиона по одредбама које важе за сачињавање судског тестаментa.

(2) Тестамент који је сачињен на броду, односно у авиону, престаје да важи по истеку 30 дана након повратка завјештаоца у Босну и Херцеговину.

Члан 80

(Тестамент сачињен за вријеме мобилизације или рата)

(1) За вријеме мобилизације или рата може, по одредбама које важе за сачињавање судског тестаментa, сачинити тестамент лицу на војној дужности командир чете или други који старјешина његовог или вишег ранга, или које друго лице у присуству којег од ових старјешина, као и сваки старјешина одвојеног одреда.

(2) Овако сачињен тестамент престаје важити по истеку шездесет (60) дана по завршетку рата, а ако је завјешталац раније или касније демобилисан по истеку тридесет (30) дана од демобилисања.

Члан 81

(Усмени тестамент)

(1) Завјешталац може изјавити своју посљедњу вољу усмено пред два свједока само ако усљед изузетних прилика није у могућности да сачини писмени тестамент.

(2) Усмени тестамент престаје да важи по истеку тридесет (30) дана од престанка изузетних прилика у којима је сачињен.

Члан 82

(Свједоци при сачињавању усменог тестаментa)

При сачињавању усменог тестаментa могу бити свједоци само лица која могу бити свједоци при сачињавању судског тестаментa, али не морају знати читати и писати.

Члан 83

(Дужност свједока усменог тестаментa)

(1) Свједоци пред којима је завјешталац усмено изјавио своју посљедњу вољу дужни су да без одлагања ставе написмено изјаву завјештаоца и да је што прије предају суду, или да је усмено понове пред судом износећи и кад, гдје и у којим приликама је завјешталац изјавио своју посљедњу вољу.

(2) Извршење ове дужности није услов за пуноважност усменог тестаментa.

Члан 84

(Располагање усменим тестаментом у корист свједока и њихових блиских сродника)

Ништаве су одредбе усменог тестаментa којима се оставља нешто свједоцима при његовом сачињавању, њиховим брачним партнерима, њиховим прецима, њиховим потомцима, њиховим сродницима у побочној линији до четвртог степена сродства закључно и брачним партнерима свих ових лица.

Члан 85

(Доказивање уништеног, сакривеног или затуреног тестаментa)

Тестамент уништен случајем или радњом неког другог лица, изгубљен, сакривен или затурен, последице смрти завјештаоца или прије његове смрти, али без његовог знања, произвешће дејства пуноважног тестаментa ако заинтересовано лице докаже да је тестамент постојао, да је уништен, изгубљен, сакривен или затурен, да је био сачињен у форми прописаној у закону и ако докаже садржину оног дијела тестаментa на који се позива.

Одјељак С. Међународни тестамент

Члан 86

(Пуноважност међународног тестаментa)

(1) Међународни тестамент је пуноважан у погледу облика, без обзира на мјесто гдје је сачињен, гдје се налазе добра, држављанство, пребивалиште или боравиште завјештаоца, ако је сачињен у облику тестаментa, сагласно одредбама чланова од 87 до 93 овог закона.

(2) Ништавост међународног тестаментa из претходног става не утиче на његову евентуалну пуноважност у погледу форме као тестаментa друге врсте.

Члан 87

(Изузетак од примјене овог закона)

Овај закон не примјењује се на форме тестаментарних одредаба које су у истом писмену сачинила два или више лица.

Члан 88

(Форма међународног тестаментa)

(1) Међународни тестамент мора бити направљен у писменој форми.

(2) Завјешталац не мора својеручно написати међународни тестамент.

(3) Међународни тестамент може бити написан на било ком језику, руком или на неки други начин.

Члан 89

(Начин сачињавања међународног тестаментa)

(1) У присуству два свједока и лица овлашћеног за међународни тестамент, завјешталац изјављује да је писмено његов тестамент и да је упознат с његовом садржином.

(2) Завјешталац није дужан да са садржином међународног тестаментa упозна свједока, нити овлашћено лице.

Члан 90

(Потпис на међународном тестаменту)

(1) У присуству свједока и овлашћеног лица, завјешталац потписује међународни тестамент или, ако га је претходно потписао, признаје и потврђује потпис за свој.

(2) Ако завјешталац није у стању да се потпише, саопштиће разлог овлашћеном лицу које ће то забиљежити на међународном тестаменту.

(3) Осим тога, закон према којем одређено лице сачињава међународни тестамент, може овластити завјештаоца да затражи да га друго лице, у његово име, потпише на тестаменту.

(4) Свједоци и овлашћено лице у присуству завјештаоца, стављају истовремено своје потписе на међународни тестамент.

Члан 91

(Начин потписивања)

(1) Потписи се морају ставити на крају међународног тестаментa.

(2) Ако се међународни тестамент састоји од више листова, сваки лист мора да потпише завјешталац или ако он није у стању да потпише, друго лице у његово име, или, ако га нема, овлашћено лице.

(3) Сваки лист мора бити обиљежен бројем.

Члан 92

(Датум међународног тестаментa)

(1) Датум међународног тестаментa је датум под којим га је потписало овлашћено лице.

(2) Овај датум мора бити стављен на крају међународног тестаментa од стране овлашћеног лица.

Члан 93

(Изјава о чувању међународног тестаментa)

(1) Ако не постоји обавезан пропис о чувању међународног тестаментa, овлашћено лице упитаће завјештаоца да ли жели да да изјаву у погледу чувања тестаментa.

(2) У том случају, и на изричит захтјев завјештаоца, мјесто гдје он има намјеру да чува тестамент забиљежиће се у потврди предвиђеној у члану 94 овог закона.

Члан 94

(Потврда тестаментa)

Овлашћено лице приложиће тестаменту потврду у складу са одредбом члана 95 овог закона којим се утврђује да су поштоване обавезе прописане овим законом.

Члан 95

(Форма потврде)

Потврда коју издаје овлашћено лице саставља се у сљедећој форми:

ПОТВРДА
(КОНВЕНЦИЈА ОД 26. ОКТОБРА 1973. ГОДИНЕ)

1. Ја _____
(Име, адреса и звање лица, овлашћеног за састављање међународног тестаментa)

2. потврђујем да је _____ у _____
(Датум) (Мјесто)

3.
(завјешталац)

(Име, адреса, датум и мјесто рођења) у мом присуству и у присуству свједока

4. a) _____
(Име, адреса, датум и мјесто рођења)

b) _____
(Име, адреса, датум и мјесто рођења)

изјавио да је приложена исправа његов/њен тестамент те да је упознат/а с његовим садржајем.

5. Осим тога потврђујем да је:

6. а) у мом присуству и у присуству свједока:

1. Завјешталац потписао тестамент или признао и потврдио као свој већ стављени потпис.

2. Пошто је завјешталац изјавио да није у могућности да сам потпише свој тестамент из сљедећих разлога

- забиљежио сам ову чињеницу на тестаменту;
- потпис је ставио _____
(Име и адреса)

7. b) Свједоци и ја лично потписали смо тестамент;

8. c) Сваки лист тестаментa потписан је од _____ и обиљежен је бројем;

9. d) Увјерио сам се у идентитет завјештаоца и горенаведених свједока;

10. e) Свједоци су испуњавали услове предвиђене законом по коме сам саставио тестамент;

11. f) Завјешталац је желио да дâ сљедећу изјаву у погледу чувања тестаментa:

12.

МЈЕСТО

13.

ДАТУМ

14.

ПОТПИС и, евентуално
ПЕЧАТ* (Допунити ако је потребно)

Члан 96

(Чување потврде)

Овлашћено лице чува један примјерак потврде, а други предаје завјештаоцу.

Члан 97

(Доказна снага потврде)

Осим ако се противно не докаже, потврда овлашћеног лица узима се као довољан доказ формалне пуноважности писмена као међународног тестаментa у смислу овог закона.

Члан 98

(Формална пуноважност међународног тестаментa)

Непостојање или неправилност потврде не утиче на формалну пуноважност међународног тестаментa сачињеног у складу са овим законом.

Члан 99

(Опозивање међународног тестаментa)

Међународни тестамент подлијеже редовним прописима о опозивању тестаментa.

Члан 100

(Састављање и чување међународног тестаментa)

(1) Овлашћено лице за састављање тестаментa, у смислу овог закона, јесте судија Основног суда, конзуларни представник или дипломатски представник Босне и Херцеговине који врши конзуларне послове, нотар и заповједник босанскохерцеговачког брода, односно авиона.

(2) Завјешталац може међународни тестамент да остави на чување код Основног суда или код нотара.

(3) У случају да међународни тестамент остави код Основног суда, судија ће наредити да се тестамент стави у посебан омот и запечати.

Члан 101

(Свједоци и тумачи међународног тестаментa)

(1) При сачињавању тестаментa свједоци могу бити пунољетна лица која нису лишена пословне способности и која разумију језик на коме је завјешталац изјавио да је писмено његов тестамент и да је упознат са његовом садржином.

(2) Не могу бити свједоци при сачињавању тестаментa: потомци завјештаоца, његови усвојеници и њихови потомци, његови преци и усвојоци, његови сродници у побочној линији до четвртог степена закључно, брачни партнери свих ових лица и брачни партнер завјештаоца.

(3) Одредбе претходних ставова сходно се примјењују и на тумаче.

Члан 102

(Тумачење одредаба међународног тестаментa)

У вези са тумачењем и примјеном одредаба овог закона, водиће се рачуна о његовом међународном обиљежју и о потреби његовог једнообразног тумачења.

Одјељак D. Садржина тестаментa

Члан 103

(Одређивање насљедника)

(1) Завјешталац може тестаментом одредити једног или више насљедника.

(2) Насљедник на основу тестаментa је лице које је завјешталац одредио да наслиједи цјелокупну његову имовину, или дио имовине одређен према цијелој имовини.

(3) Насљедником ће се сматрати и лице коме су тестаментом остављени једна или више одређених ствари или права, ако се утврди да је воља завјештаоца била да му то лице буде насљедник.

Члан 104

(Супституције)

(1) Завјешталац може одредити тестаментом лице коме ће припасти насљедство ако одређени насљедник умре прије њега, или се одрекне насљеђа, или буде недостојан да наслиједи.

(2) Одредбе претходног става важе и за легате.

(3) Завјешталац не може одредити насљедника своме насљеднику ни легатару.

Члан 105

(Остављање легата)

Завјешталац може тестаментом оставити један или више легата.

Члан 106

(Располагање у дозвољене сврхе и оснивање задужбине)

(1) Завјешталац може тестаментом наредити да се нека ствар или право или дио заоставштине или цијела заоставштина употреби за постизање неке дозвољене сврхе.

(2) Ако је завјешталац наредио оснивање задужбине и одредио средства за постизање њеног циља, задужбина настаје кад у складу са законом стекне својство правног лица.

Члан 107

(Терети и услови)

(1) Завјешталац може оптеретити неком дужношћу лице коме оставља неку корист из заоставштине.

(2) Завјешталац може у појединим одредбама тестаamenta поставити услове или рокове.

(3) Немогући, недозвољени и неморални услови и терети, као и они који су неразумљиви или противрјечни, сматрају се као да не постоје.

Члан 108

(Одређеност насљедника и других корисника)

Насљедници, легатари и друга лица којима су тестаментом остављене неке користи, довољно су одређени ако тестамент садржи податке на основу којих се може утврдити ко су они.

Члан 109

(Тумачење тестаamenta)

(1) Одредбе тестаamenta тумаче се према правој намјери завјештаоца.

(2) У случају сумње одредбе тестаamenta имају се тумачити тако да се примјени оно што је повољније за тестаментарног насљедника, а не законског насљедника.

(3) У случају сумње о правој завјештаочевој намјери одредбе тестаментa имају се тумачити тако да се примијени оно што је повољније за лице којем је тестаментом наложена нека обавеза.

Одјељак Е. Легати

Члан 110

(Садржина легата)

(1) Завјешталац може тестаментом оставити једну или више одређених ствари или неко право одређеном лицу, или наложити насљеднику или коме другом лицу коме нешто оставља, да из онога што је остављено да неку ствар одређеном лицу, или да му исплати суму новца, или да га ослободи неког дуга, или да га издржава или уопште да у његову корист нешто учини или да се уздржи од нечега или да нешто трпи.

(2) Таквим завјештањем се, по правилу, не поставља насљедник.

(3) Такво завјештање назива се легатом, а лице коме је легатом нешто намијењено назива се легатар.

(4) Одредбе ставова од 1 до 3 овог члана и одредбе чланова од 111 до 119 овог закона сходно се примјењују и на уговор о насљеђивању.

Члан 111

(Обавеза извршења легата)

(1) На основу извршења тестаментa легатар има право тражити извршење легата од лица коме је тестаментом наложено да легат изврши.

(2) Ако је извршење легата наложено неколицини лица, свако лице одговара сразмјерно дијелу заоставштине који добија, осим ако се из тестаментa може закључити да је завјешталац хтио да ова лица за извршење легата одговарају на други начин.

(3) Ако је завјешталац пропустио одредити ко је дужан да изврши легат, обавеза извршења важи на свим законским и тестаментарним насљедницима, сразмјерно њиховим насљедничким дијеловима.

Члан 112

(Исплата повјерилаца прије легата)

Повјериоци завјештаочеви имају право да се наплате прије легатара.

Члан 113

(Смањење легата и терета)

(1) Насљедник није дужан да изврши у цјелини легате чија вриједност премашује вриједност оног дијела наслијеђене имовине којим је завјешталац могао слободно располагати.

(2) Исто важи за легатара, ако вриједност легата или терета које треба да изврши премашује вриједност његовог легата.

(3) У тим случајевима сви легати и терети смањују се у истој сразмјери ако завјешталац није другачије одредио.

Члан 114

(Право легата кад дужник легата не наслиједи)

Легатар има право да тражи извршење легата и кад је лице које је по тестаменту било дужно да изврши легат умрло прије завјештаоца, или се одрекло насљеђа, или је недостојно да наслиједи.

Члан 115

(Представник права легатара)

(1) Важење легата престаје ако легатар умре прије завјештаоца, или се одрекне легата, или је недостојан.

(2) У случајевима из претходног става предмет легата (члан 110) остаје лицу које је било дужно да га изврши ако из самог тестаментa не произлази каква друга намјера завјештаочева.

Члан 116

(Важење легата)

Важење легата престаје и кад је завјешталац отуђио или потрошио предмет легата или је тај предмет иначе престао да постоји за живота завјештаочева, или је случајно пропао послије његове смрти.

Члан 117

(Одговорност легатара за дугове завјештаоца)

(1) Легатар не одговара за дугове завјештаоца.

(2) Изузетно, завјешталац може наредити да легатар одговара за све или поједине његове дугове, или дио дуга, али само у границама вриједности легата.

Члан 118

(Легат остављен повјериоцу)

Кад је завјешталац оставио легат свом повјериоцу, овај има право да поред извршења легата тражи и извршење своје тражбине, ако из тестаментa не произилази да је намјера завјештаочева била друкчија.

Члан 119

(Застаријевање права на извршење легата)

Право на извршење легата застаријева за годину дана од дана кад је легатар сазнао за своје право и био овлашћен да тражи извршење легата, а најкасније у року од пет година од дана када је могао захтијевати извршење легата.

Одјељак F. Извршиоци тестаментa

Члан 120

(Одређивање извршиоца тестаментa)

(1) Завјешталац може тестаментом одредити једно или више лица за извршиоца тестаментa.

(2) Извршилац тестаментa може бити свако пословно способно лице.

(3) Лице одређено за извршиоца тестаментa не мора се примити те дужности.

Члан 121

(Дужности извршиоца тестаментa)

(1) Ако завјешталац није шта друго хтио, дужност је извршиоца тестаментa нарочито: да се стара о чувању заоставштине, да њоме управља, да се стара о исплати дугова и легата и уопште да се стара да тестамент буде извршен онако како је завјешталац хтио.

(2) Ако има више извршилаца тестаментa они врше заједно повјерене им дужности, осим ако је завјешталац другачије одредио.

Члан 122

(Полагање рачуна и награда извршиоцу)

(1) Извршилац тестаментa дужан је да положи суду рачун о свом раду.

(2) Он има право на накнаду трошкова и на награду за свој рад која ће му се исплатити на терет расположивог дијела заоставштине, а према одлуци суда.

Члан 123

(Опозивање извршиоца тестаментa)

Суд може по предлогу или службеној дужности опозвати извршиоца тестаментa, ако његов рад није у складу са вољом завјештаоца или са законом.

Одјељак G. Опозивање тестаментa

Члан 124

(Изричито опозивање тестаментa)

(1) Завјешталац може увијек опозвати тестамент у цјелини или дјелимично изјавом датом у било којој форми у којој се по закону може сачинити тестамент.

(2) Завјешталац може опозвати писмени тестамент и уништењем писмена.

(3) У свему осталом се у погледу ваљаности опозива тестаментa примјењују на одговарајући начин правила о ваљаности тестаментa.

Члан 125

(Однос ранијег и каснијег тестаментa)

(1) Ако се каснијим тестаментом изричито не опозове ранији тестамент, одредбе ранијег тестаментa остају на снази уколико нису у супротности са одредбама каснијег тестаментa.

(2) Ако је завјешталац уништио каснији тестамент ранији тестамент поново добија снагу, осим ако се докаже да завјешталац то није хтио. Исто вриједи и у случају да је опозвао опозив тестаментa.

Члан 126

(Располагање завјештаном ствари или правом)

Свако касније располагање завјештаоца одређеном ствари или правом коју је био некеме завјештао има за посљедицу опозивања завјештања те ствари или права.

Члан 127

(Престанак брака)

Располагања завјештаоца у корист свог брачног партнера сматраће се опозванима ако је брак престао на основу правоснажне пресуде након што је тестамент састављен, осим ако је завјешталац другачије одредио својим тестаментом.

Одјељак Н. Регистар тестамената и других насљедноправних послова

Члан 128

(Регистар)

(1) Чињеница да је састављен, похрањен, опозван, те проглашен неки тестамент евидентира се у регистру тестамената и других насљедноправних послова (у даљем тексту: Регистар).

(2) Регистар из става 1 овог члана води Правосудна комисија Брчко дистрикта Босне и Херцеговине по правилима која ће посебним правилником прописати.

(3) У Регистар податке из става 1 овог члана дужни су да доставе:

- a) Основни суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
- b) нотари;
- c) дипломатско-конзуларна представништва у Босни и Херцеговини.

(4) У Регистар податке из става 1 овог члана могу доставити и друга лица која су сачинила тестамент.

(5) Регистар је јавни уписник из којег се подаци прије смрти завјештаоца не могу никоме ставити на располагање, осим завјештаоцу или лицу које је он за то посебно овластио на основу нотарски овјерене пуномоћи.

(6) У Регистар се евидентира и чињеница да је склопљен, похрањен те опозван/раскинут уговор о насљеђивању из члана 130 овог закона, као и споразум о одрицању од насљеђа које није отворено, из члана 172 овог закона.

(7) Чињеница да тестамент, уговор о насљеђивању и споразум о одрицању од насљеђа који није отворено нису евидентирани у Регистру, нити било гдје посебно похрањени, не штети њиховој ваљаности.

ПОГЛАВЉЕ IV НАСЉЕДНО-ПРАВНИ УГОВОРИ

Одјељак А. Уговор о наслеђивању и о будућем наслеђству или легату

Члан 129

(Ништавост уговора о наслеђивању)

Ништав је уговор којим неко оставља своју заоставштину или њен дио своје сауговарачу или трећем лицу.

Члан 130

(Уговор о наслеђивању између брачних или ванбрачних партнера)

(1) Изузетно од одредбе члана 129 овог закона, дозвољено је закључивање уговора о наслеђивању између брачних или ванбрачних партнера.

(2) Уговор о наслеђивању могу закључити и будући брачни партнери, а дјеловања уговора су одгођена до закључења брака.

(3) Уговор о наслеђивању је строго лични акт који могу закључити само потпуно пословно способна лица.

Члан 131

(Садржај уговора о наслеђивању)

(1) Уговором о наслеђивању се уговорне стране међусобно одређују за наследнике или једна страна другу одређује за свог наследника што ова страна прихвата.

(2) Уговором може бити обухваћена цијела имовина или њен дио, садашња као и будућа имовина.

(3) Закључењем овог уговора није ограничена могућност располагања имовином за живота. Уколико су предмет уговора непокретне ствари у земљишној књизи се може извршити забиљежба забране отуђења или оптерећења.

Члан 132

(Форма уговора о наслеђивању)

Уговор о наслеђивању се закључује у форми нотарски обрађене исправе. Обавеза је нотара да странке поучи о свим наследноправним посљедицама уговора о наслеђивању, као и могућностима његовог раскида или опозива.

Члан 133

(Однос према другим основама позивања на наслеђе)

(1) Уколико је закључен уговор о наслеђивању он има предност пред наслеђивањем на основу тестаента и закона.

(2) Овим уговором се не може отклонити примјена одредаба о нужном наслеђивању.

Члан 134

(Престанак уговора о наслеђивању)

(1) Уговор о наслеђивању странке могу раскинути споразумом који мора бити у форми нотарски обрађене исправе.

(2) Уколико брак престане разводом или поништењем, односно ако престане ванбрачна заједница, престаје и уговор о наслеђивању, осим ако у самом уговору није одређено другачије.

(3) Једнострани раскид или опозив уговора о наслеђивању није допуштен, осим ако је законом другачије одређено.

(4) Једна уговорна страна може побијати уговор о наслеђивању уколико су при његовом закључивању постојале мане воље.

Члан 135

(Једнострани раскид или опозив уговора)

(1) Уколико је наслеђивање једне стране уговором о наслеђивању било условљено испуњењем обавезе друге стране, уговор се због неизвршења може једнострано раскинути по општим правилима облигационог права.

(2) Ако су након закључења уговора о наслеђивању на страни једне уговорне стране испуњене претпоставке за искључење из наслеђивања или и прије тога, а друга уговорна страна за то није знала, друга уговорна страна може у законом прописаној форми извршити искључење из наслеђа, чиме се сматра да је извршила опозив својих располагања у уговору о наслеђивању, осим ако приликом искључења изричито не одреди да се искључење не односи на дио обухваћен уговором о наслеђивању.

(3) Једнострани опозив мора бити учињен у форми нотарски обрађене исправе и саопштен другој страни, иначе не производи дејство.

(4) Лице које је недостојно за наслеђивање не може стећи ништа ни на основу уговора о наслеђивању. Права друге уговорне стране остају непромијењена.

Члан 136

(Евидентирање у Регистар)

Нотар који је сачинио уговор о наслеђивању као и његов раскид, односно опозив, дужан је о томе да достави податке у Регистар, сходно одредбама члана 128 овог закона.

Члан 137

(Ништавост уговора о будућем наслеђству или легату)

(1) Ништав је уговор којим неко отуђује наслеђство коме се нада, као и сваки уговор о наслеђству трећег лица које је још у животу.

(2) Ништав је исто тако и уговор о легату или којој другој користи којом се један уговарач нада из наслеђства које још није отворено.

Члан 138

(Ништавост уговора о садржини тестамент)

Ништав је уговор којим се неко обавезује да унесе неку одредбу у свој тестамент, или да је не унесе, да опозове неку одредбу из свог тестамент или да је не опозове.

Одјељак В. Уступање и расподјела имовине за живота

Члан 139

(Услови за пуноважност уступања и расподјеле имовине за живота)

Предак може правним послом међу живима уступити и раздијелити своју имовину својој дјечи и другим својим потомцима.

Члан 140

(Услови ваљаности споразума)

(1) Уступање и расподјела имовине у смислу одредаба претходног члана пуноважни су само ако су се с тим сагласили сва дјеца и други потомци уступиоци који ће по закону бити позвани да наслиједе његову заоставштину.

(2) Споразум о уступању и расподјели имовине мора бити састављен у форми нотарски обрађене исправе.

(3) Потомак који није дао сагласност може је дати накнадно, у истој форми.

(4) Уступање и расподјела имовине остају пуноважни ако је потомак који се није сагласио умро прије оставиоца, а није оставио својих потомака, или се одрекао насљеђа, или је искључен из насљеђа, или је недостојан.

Члан 141

(Предмет уступања и расподјеле имовине)

(1) Уступањем и расподјелом може бити обухваћена само садашња имовина уступиочева, цјелокупна или само један њен дио.

(2) Ништава је одредба којом би било предвиђено како ће се расподијелити имовина која се буде затекла у заоставштини уступиочевој.

Члан 142

(Уступљена имовина не улази у заоставштину)

(1) Када предак који је за живота извршио уступање и расподјелу своје имовине умре, његову заоставштину сачињаваће само она његова имовина која није обухваћена уступањем и расподјелом, као и добра која је накнадно стекао.

(2) Обавеза је нотара да странке поучи о насљедноправним посљедицама из става 1 овог члана и у исправи назначи да је тако поступљено.

Члан 143

(Уступљени дијелови имовине као поклон)

(1) Ако се са уступањем и расподјелом није сагласио који од насљедника, дијелови имовине који су уступљени осталим насљедницима сматрају се као поклони и са њима ће се после смрти претка поступити као са поклонима учињеним насљедницима.

(2) На исти начин поступиће се и ако се уступиоцу после уступања и расподјеле извршених споразумом са свим насљедницима роди дијете, или се појави насљедник који је био проглашен за умрлог.

Члан 144

(Задржавање права приликом уступања и расподјеле)

(1) Приликом уступања и расподјеле уступилац може за себе или за свог брачног партнера, или за које друго лице задржати право плодоуживања, право употребе или право становања на свим уступљеним стварима, или на неким од

њих, или уговорити доживотну ренту у натури или новцу, или доживотно издржавање или какву другу накнаду.

(2) Ако су плодуживања, право употребе, право становања или доживотна рента уговорени за уступиоца и његовог брачног партнера заједно, у случају смрти једног од њих, то право или рента припада у цјелини преживјелом брачном партнеру до његове смрти, ако није шта друго уговорено, или ако другачије не произилази из околности случаја.

Члан 145

(Права уступиоцевог брачног партнера)

(1) Уступилац може уступањем и расподјелом обухватити свог брачног партнера уз његов пристанак.

(2) Ако брачни партнер не буде обухваћен уступањем и расподјелом, његово право на нужни дио остаје неокрњено.

(3) У том случају уступање и расподјела остају пуноважне, само се приликом утврђивања вриједности заоставштине ради одређивања нужног дијела преживјелог брачног партнера дијелови оставиоцеве имовине који су уступљени његовим потомцима сматрају као поклон.

Члан 146

(Дугови уступиоцеви и побијање уступања)

(1) Потомци између којих је уступилац раздијелио своју имовину не одговарају за његове дугове, ако није шта друго одређено приликом уступања и расподјеле.

(2) Повјериоци уступиоцеви могу побијати уступање и расподјелу под условима предвиђеним за побијање располагања без накнаде.

Члан 147

(Одговорност за недостатке)

Одговорност за материјалне и правне недостатке каква послије диобе настаје између санасљедника, настаје и између потомака послије уступања и расподјеле имовине коју им је извршио њихов предак.

Члан 148

(Опозивање)

(1) Уступилац има право да захтијева да му потомак или брачни партнер врати оно што је примио уступањем и расподјелом, ако је овај показао грубу неблагодарност према њему.

(2) Исто право има уступилац ако потомак или брачни партнер не даје њему или коме другоме издржавање одређено послом уступања и расподјеле, или ако не исплати дугове уступичеве чија му је исплата наложена истим послом.

(3) У другим случајевима неизвршења терета одређеним послом уступања и расподјеле суд ће, водећи рачуна о важности терета за уступцоца и о осталим околностима случаја, одлучити да ли уступалац има право да захтијева враћање дате имовине, или само право да тражи принудно извршење терета.

Члан 149

(Права потомака или брачног партнера послуже опозивања)

(1) Потомак или брачни партнер који је морао да врати уступцоцу оно што је примио приликом уступања или расподјеле моћи ће да захтијева свој нужни дио послуже смрти уступцоца, ако није искључен из наслеђа, нити је недостојан да наслиједи уступцоца, нити се одрекао наслеђа.

(2) При израчунавању његовог нужног дијела дијелови имовине које је оставилац за живота уступио и расподјелио својим осталим потомцима или брачном партнеру сматраће се као поклон.

Одјељак С. Уговор о доживотном издржавању

Члан 150

(Појам)

(1) Уговором о доживотном издржавању обавезује се прималац издржавања да пренесе на даваоца издржавања власништво на стварима или којим другим правима, а овај се обавезује, као накнаду за то, да га издржава и брине се о њему до краја његовог живота и да га послуже смрти сахрани.

(2) Ако није другачије уговорено, обавеза издржавања обухвата давање стана и хране у домаћинству даваоца издржавања или на неком другом мјесту одређеном уговором, као и задовољавање других потреба примаоца издржавања и пружање потребне његе у болести.

(3) Пренос власништва на даваоца издржавања уговором може бити одгођен до смрти примаоца издржавања.

(4) Доживотно издржавање може бити уговорено и у корист трећег лица.

(5) Овај уговор могу међусобно закључити и лица која су по закону обавезна да се међусобно издржавају.

(6) Имовина која је предмет ваљаног уговора о доживотном издржавању не улази у оставинску масу примаоца издржавања.

Члан 151

(Форма)

(1) Уговор о доживотном издржавању мора бити закључен у форми нотарски обрађене исправе.

(2) Обавеза је нотара да странке поучи о наследноправним посљедицама уговора о доживотном издржавању и у исправи назначи да је тако поступљено.

Члан 152

(Осигурање права примаоца и даваоца издржавања)

(1) Уговорено ограничење отуђења или оптерећења до смрти примаоца издржавања може бити уписано у земљишну књигу.

(2) Ако је пренос права власништва на даваоца издржавања одгођен до смрти примаоца издржавања, давалац издржавања може своје право из уговора уписати у земљишну књигу.

Члан 153

(Одговорност даваоца издржавања за дугове примаоца издржавања)

Давалац издржавања не одговара послије смрти примаоца издржавања за његове дугове, али се може уговорити да ће одређеним повјериоцима одговарати за његове постојеће дугове.

Члан 154

(Доживотно издржавање у корист више лица)

(1) Када је доживотно издржавање уговорено за више лица, свако од њих има засебно право на одређена давања и чињења.

(2) Смрћу неког од тих лица његово право на одређена давања и чињења се гаси и не прелази на остала лица, изузев ако није другачије уговорено.

Члан 155

(Непреносивост права)

Потраживања примаоца издржавања према даваоцу издржавања не могу се преносити на другог.

Члан 156

(Раскид уговора о доживотном издржавању)

(1) Уговорне стране могу споразумо раскинути уговор о доживотном издржавању и пошто је почело његово извршење.

(2) Ако према уговору о доживотном издржавању уговарачи живе заједно, па се њихови односи толико поремете, да заједнички живот постане неподношљив, свака страна може тражити од суда раскид уговора.

(3) Свака страна може тражити раскид уговора ако друга страна не извршава своје обавезе.

(4) У случају раскида уговора свака страна задржава право да од друге стране тражи накнаду која јој припада по општим правилима имовинског права.

Члан 157

(Утицај промијењених прилика)

(1) Ако су се послје закључења уговора прилике толико промијениле да је његово испуњење постало знатно отежано, суд ће на захтјев једне или друге стране њихове односе изнова уредити или их раскинути, водећи рачуна о свим околностима.

(2) Суд може право примаоца издржавања пренијети у доживотну новчану ренту, ако то одговара и једној и другој страни.

Члан 158

(Престанак уговора о доживотном издржавању)

(1) У случају смрти даваоца издржавања његове обавезе прелазе на његовог брачног партнера и његове потомке који су позвани на наслеђе, ако на то пристану.

(2) Ако они не пристану на продужење уговора о доживотном издржавању, уговор се раскида и они немају право да траже накнаду за раније дато издржавање.

(3) Ако брачни партнер и потомци даваоца издржавања нису у стању да преузму уговорне обавезе, имају право да траже накнаду од примаоца издржавања.

(4) Суд ће ову накнаду одредити по слободној оцјени, узимајући при томе у обзир имовинске прилике примаоца издржавања и лица која су била овлашћена на продужење уговора о доживотном издржавању.

Члан 159

(Посебан случај ништавости уговора)

Ништав је уговор у коме је давалац издржавања физичко или правно лице које се у оквиру свог занимања, односно дјелатности стара о примаоцу издржавања (медицинско особље, болнице, различите агенције и слично), ако претходно за уговор није добијена сагласност органа старатељства.

ПОГЛАВЉЕ V ПРЕЛАЗАК ЗАОСТАВШТИНЕ НА НАСЉЕДНИКЕ

Одјељак А. Отварање насљеђа

Члан 160

(Смрт и проглашење лица за умрло)

- (1) Смрћу лица отвара се његово насљеђе.
- (2) Исто дејство има и проглашење лица за умрло.

Члан 161

(Отварање насљеђа лица проглашеног за умрлог и почетак тока рокова)

(1) Као дан отварања насљеђа лица које је проглашено за умрло сматра се дан кад је рјешење о проглашењу тог лица за умрло постало правоснажно, ако у самом рјешењу није као дан смрти одређен неки други дан.

(2) Рокови који по овом закону почињу тећи од дана отварања насљеђа, почињу да теку у случају проглашења лица за умрло тек од дана кад је рјешење о томе постало правоснажно.

Члан 162

(Способност за насљеђивање)

- (1) Насљедник може бити само лице које је у животу у тренутку отварања насљеђа.
- (2) Дијете већ зачето у тренутку отварања насљеђа сматра се као рођено, ако се роди живо.

(3) На основу тестаментa могу наслиједити и правна лица уколико посебним прописима није другачије одређено.

(4) Ако су два или више лица изгубила живот у истом догађају, сматраће се да ни једно од њих није било живо у тренутку отварања наслједства другог, ако се не докаже супротно.

Члан 163

(Недостојност за наслјеђивање)

Недостојан је да наслиједи, како на основу закона тако и на основу тестаментa и уговора о наслјеђивању, као и да добије ма шта на основу тестаментa или уговора о наслјеђивању:

- a) ко је с умишљајем лишио или покушао да лиши живота оставиоца,
- b) ако је принудом или пријетњом натјерао или преваром навео оставиоца да сачини или опозове тестамент, односно уговор о наслјеђивању, или неку одредбу тестаментa, односно уговора о наслјеђивању, или га је спријечио да то учини,
- c) ко је уништио или сакрио оставиочев тестамент или уговор о наслјеђивању у намјери да спријечи остварење посљедње воље оставиоцеве, као и онај ко је фалсификовао оставиочев тестамент или уговор о наслјеђивању,
- d) ко се теже огријешио о обавезу издржавања према оставиоцу према коме је имао законску обавезу издржавања, као и онај ко није хтио указати оставиоцу нужну помоћ коју му је могао пружити без опасности по сопствени живот, или га је оставио без помоћи у приликама које су опасне по живот или здравље,
- e) грађанин који је побјегао из земље да би избјегао осуду за теже кривично дјело,
- f) ко је кривичним дјелом са умишљајем довео оставиоца у стање сталне неспособности за сачињавање тестаментa или уговора о наслјеђивању, или је кривичним дјелом с умишљајем стекао повољнији наслједноправни положај.

Члан 164

(Дејство недостојности)

(1) Недостојност не смета потомцима недостојног и они наслјеђују као да је он умро прије оставиоца.

(2) Недостојност престаје опроштајем оставиоца у форми прописаној за пуноважност тестаментa, односно уговора о наслјеђивању.

(3) Опроштај се не може дати ако је недостојни наслједник побјегао из земље да би избјегао осуду за теже кривично дјело или је вршио непријатељску дјелатност против Босне и Херцеговине, па се до смрти оставиоца не врати у земљу.

(4) Постојање недостојности суд утврђује по службеној дужности осим у случају из тачке d) претходног члана.

Члан 165

(Поступак за заоставштину кад су насљедници непознати)

(1) Ако није познато да ли има насљедника суд ће огласом објављеним у Службеном гласнику Босне и Херцеговине и Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине позвати лица која полажу право на насљеђе да се пријаве суду.

(2) Ако се по протеклу једне године од објављивања огласа не појави ни један насљедник, заоставштина се предаје у власништво Брчко дистрикту, али се с тим насљедник који би се јавио најкасније у року од десет година од предаје заоставштине не лишава права да му се преда заоставштина или дио који му припада.

Члан 166

(Старалац заоставштине)

(1) Кад су насљедници непознати или непознатог боравишта, као и у осталим случајевима кад је то потребно, суд ће поставити привременог староца заоставштине који је овлашћен да у име насљедника подноси тужбу, наплаћује потраживања и исплаћује дугове и уопште да заступа насљеднике.

(2) Суд је овлашћен, када је то потребно, одредити посебна права и дужности староца заоставштине.

(3) Жалба против рјешења о постављању привременог староца не одгађа његово извршење.

(4) О постављању привременог староца суд ће обавијестити орган старатељства који може поставити другог староца.

(5) У погледу полагања рачуна и награде привременом староцу примјењују се одредбе прописане за извршиоца тестаментa.

Одјељак В. Стицање заоставштине и одрицање од насљеђа

Члан 167

(Прелазак заоставштине на насљеднике)

Заоставштина умрлог лица прелази по сили закона на његове насљеднике у тренутку његове смрти.

Члан 168

(Одрицање од насљеђа)

(1) Насљедник се може одрећи од насљеђа изјавом у форми нотарски обрађене исправе или изјавом датом на записник код суда до доношења првостепене одлуке.

(2) Одрицање важи и за потомке онога који се одрекао од насљеђа ако није изричито изјавио да се одриче само у своје име.

(3) Ако су потомци малољетни за ово одрицање није потребно одобрење органа старатељства.

(4) Насљедник који се одрекао од насљеђа само у своје име, сматра се као да никад није био насљедник.

(5) Ако се одрекну од насљеђа сви насљедници који у тренутку смрти оставиоца припадају најближем насљедном реду, на насљеђе се позивају насљедници следећег насљедног реда. За случај да се насљедства одрекну остали насљедници првог насљедног реда брачни партнер остаје у првом насљедном реду.

Члан 169

(Прелазак права на одрицање од насљеђа)

(1) Ако је насљедник умро прије окончања расправе заоставштине, а није се одрекао од насљеђа, право одрицања прелази на његове насљеднике.

(2) Исто вриједи и у случају када је насљедник умро након окончања оставинске расправе, а прије доношења првостепене одлуке.

Члан 170

(Немогућност одрицања од насљеђа)

(1) Не може се одрећи од насљеђа насљедник који је располагао цијелом, или једним дијелом заоставштине.

(2) Мјере које један насљедник предузме само ради очувања заоставштине, као и мјере текуће управе, не лишавају га права да се одрекне насљеђа.

Члан 171

(Садржина изјаве о одрицању од насљеђа)

(1) Одрицање од насљеђа не може бити дјелимично ни под условом.

(2) Одрицање од насљеђа не односи се на накнадно пронађену имовину.

(3) Одрицање у корист одређеног насљедника не сматра се као одрицање од насљеђа. Овакво одрицање се сматра као изјава о уступању свог насљедног дијела.

Члан 172

(Одрицање од насљеђа које није отворено)

(1) Одрицање од насљеђа које није отворено нема никаквог правног дејства.

(2) Изузетно од одредбе претходног става, потомак који може самостално располагати својим правима може се споразумом с претком одрећи од насљеђа које би му припало послије смрти претка. Исто вриједи и за случај када се

брачни партнер одриче од наслеђа које би му као брачном партнеру припало након смрти његовог брачног партнера.

(3) За пуноважност овог споразума потребно је да буде састављен у форми нотарски обрађене исправе.

(4) Одрицање важи и за потомке онога који се одрекао, ако споразумом о одрицању или накнадним споразумом није шта друго одређено.

Члан 173

(Неопозивост изјаве о одрицању или о примању наслеђства и њезин поништај)

(1) Изјава о одрицању од наслеђа или о примању наслеђа, не може се опозвати.

(2) Наследник може изјаву из става 1 овог члана побијати по општим правилима о побијању правних послова због мана воље.

Члан 174

(Прираштај)

Дио тестаментарног наследника који се одрекао наслеђа припада оставиочевим законским наследницима, ако из самог тестаamenta не произилази друга намјера завјештаочева.

Члан 175

(Одрицање од наслеђа само у своје име)

Дио законског наследника који се одрекао наслеђа само у своје име наслеђује се као да је тај наследник умро прије оставиоца.

Члан 176

(Застарјелост права на захтјев за предају заоставштине)

(1) Право наследника на захтјев за предају заоставштине застарјева према савјесном држаоцу за годину дана од када је наследник сазнао за своје право и за држаоца ствари заоставштине, а најдаље за десет година рачунајући за законског наследника и наследника по уговору о наслеђивању од смрти оставиочеве, а за тестаментарног наследника од проглашења тестаamenta.

(2) Према несавјесном држаоцу ово право застаријева за двадесет година.

Одјељак С. Одговорност насљедника за дугове оставиочеве

Члан 177

(Обим одговорности насљедника)

(1) Насљедник одговора за дугове оставиочеве до висине вриједности наслијеђене имовине.

(2) Насљедник који се одрекао насљеђа не одговара за дугове оставиочеве.

(3) Када има више насљедника они одговарају солидарно за дугове оставиочеве и то сваки до висине вриједности свог насљедног дијела, без обзира да ли је извршена диоба насљедства.

(4) Међу насљедницима дугови се дијеле сразмјерно њиховим насљедним дијеловима, ако тестаментом или уговором о насљеђивању није другачије одређено.

Члан 178

(Одвајање заоставштине)

(1) Повјериоци оставиочеве могу захтијевати у року од три мјесеца од отварања насљеђа да се заоставштина одвоји од имовине насљедника, ако учине вјероватним постојање потраживања и опасност да без одвајања не би могли намирити своја потраживања.

(2) У том случају насљедник не може располагати стварима и правима заоставштине нити се његови повјериоци могу из њих наплатити, док се не наплате повјериоци који су тражили одвајање.

(3) Повјериоци оставиочеве који су тражили ово одвајање могу наплатити своја потраживања само из средстава заоставштине.

(4) Одвојеној заоставштини суд може поставити стараоца.

(5) На захтјев оставиочевих повјерилаца суд може одредити чување одвојене заоставштине. Трошкове повјеравања заоставштине на чување дужни су сносити повјериоци који су то захтијевали.

(6) Ако повјерилац који је захтијевао одвајање нема извршну исправу или ако већ прије није покренуо поступак ради остварења свог потраживања, дужан је покренути поступак ради остварења потраживања у року који му одреди суд рјешењем о одвајању заоставштине. Ако повјерилац не покрене поступак на који је упућен у року који му је одређен, суд ће по службеној дужности своје рјешење о одвајању заоставштине ставити ван снаге.

(7) О захтјеву повјериоца суд одлучује рјешењем у оставинском поступку. Жалба против тог рјешења не одгађа његово извршење.

Одјељак D. Диоба насљедства

Члан 179

(Право на диобу)

(1) Диобу насљедства може захтијевати сваки насљедник.

(2) Право на диобу наследства не може застарјети.

(3) Ништав је уговор којим се наследник одриче права да тражи диобу као и одредба у тестаменту којом се диоба забрањује или ограничава.

(4) Диоба се спроводи уз одговарајућу примјену правила о диоби сувласништва и дејствима диобе, ако уговором о наслеђивању, тестаментом или овим законом није шта друго одређено.

Члан 180

(Насљедничка заједница)

(1) До утврђења колики дијелови насљедног права припадају појединим насљедницима, санасљедници управљају и располажу свим што чини наследство по правилима по којима заједнички власници управљају и располажу стварима, осим оним што је повјерено на управљање извршиоцу тестаента или стараоцу заоставштине.

(2) Пошто буде утврђено колики дијелови насљедног права припадају појединим насљедницима, до диобе санасљедници управљају и располажу свиме што је до тада било заједничко по правилима по којима сувласници управљају и располажу стварима, осим оним што је повјерено на управљање извршиоцу тестаента или стараоцу заоставштине.

(3) Ако нема извршиоца тестаента, а насљедници се не сложе о управљању насљедством, суд ће на захтјев једног од њих, поставити управника који ће у њихово име управљати насљедством, или одредити сваком насљеднику дио наследства којим ће он управљати. За управника суд може поставити и неког од насљедника.

(4) Управник може са одобрењем суда располагати стварима из заоставштине ако је за то овлашћен тестаментом или ако је то потребно ради исплате трошкова или отклањања штете на насљедству.

Члан 181

(Право на насљедни дио прије диобе)

(1) Насљедник може прије диобе или прије правоснажности рјешења о наслеђивању пренијети свој насљедни дио потпуно или дјелимично, само на санасљеднике.

(2) Уговор о преносу насљедног дијела мора бити нотарски обрађен.

(3) Уговор насљедника са лицем које није насљедник о уступању насљедног дијела обавезује насљедника само да по извршеној диоби преда свој дио сауговарачу, односно по правоснажности рјешења о наслеђивању пренесе свој дио на сауговарача.

Члан 182

(Право наслеђника који је живио или привређивао у заједници са оставиоцем)

(1) На захтјев наслеђника који је живио или привређивао у заједници са оставиоцем, суд може, кад то изискује оправдана потреба, одлучити да му се оставе поједине ствари покретне или непокретне или групе ствари, које би припале у дио осталих наслеђника, а да им он вриједност тих ствари исплати у новцу у року који суд према околностима одреди. Рјешење суда којим удовољава том захтјеву је извршна исправа.

(2) Санаслеђник који је пољопривредник не мора учинити вјероватним оправдану потребу из става 1 овог члана када се ради о наслеђивању пољопривредног земљишта и ствари које служе обављању пољопривредне дјелатности.

(3) За тако одређени износ лица из става 1 овог члана имају, ради осигурања износа који им је дужан платити до исплате, законско заложно право на дијеловима заоставштине додијељеним наслеђнику.

(4) Ако исплата не буде извршена у року, остали наслеђници имају право да траже наплату свог потраживања или предају ствари које би им иначе припале на име наслеђног дијела.

Члан 183

(Диоба предмета домаћинства)

(1) Предмети домаћинства који служе за задовољење свакодневних потреба наслеђника који је живио са оставиоцем у истом домаћинству, а који није његов потомак ни његов брачни партнер, оставиће се на његов захтјев том наслеђнику, а њихова вриједност ће се урачунати у дио тог наслеђника.

(2) Уколико вриједност предмета премашује вриједност наслеђног дијела, наслеђник коме су ти предмети остављени исплатиће ову разлику наслеђницима у новцу.

Члан 184

(Обавеза заштите међу наслеђницима после диобе)

(1) Сваком наслеђнику остали наслеђници одговарају по самом закону ако би му неко треће лице, позивајући се на неко право засновано прије диобе одузело ствар која је стављена у његов наслеђни дио, или иначе смањило његово право.

(2) Они јамче исто тако да ствари стављене у његов дио немају скривених недостатака. Наслеђници јамче да потраживање оставиоца стављено у дио једног наслеђника постоји и да ће се моћи наплатити од дужника до износа који му је остављен у дио.

(3) Обавеза јемства за постојање и наплативост потраживања траје три године по завршеној диоби, а за потраживања која доспијевају после диобе она траје три године до доспјелости обавезе.

(4) У свим случајевима јемства по одредбама претходних ставова сваки наслеђник јамчи и дугује накнаду сразмјерно свом наслеђном дијелу.

ДИО ДРУГИ
ПОСТУПАК У НАСЉЕДНИМ СТВАРИМА

ПОГЛАВЉЕ VI
САСТАВЉАЊЕ СУДСКОГ ТЕСТАМЕНТА, ЧУВАЊЕ И ОПОЗИВАЊЕ
ТЕСТАМЕНТА

Члан 185

(Надлежност)

(1) За састављање судског тестаментa, чување тестаментa у суду и за опозивање тестаментa пред судом надлежан је Основни суд Брчко дистрикта БиХ.

(2) Послове око састављања, узимања на чување и опозивање тестаментa врши судија појединац.

Члан 186

(Састављање судског тестаментa)

(1) Кад се тестамент саставља у суду по показивању завјештаоца, судија ће претходно утврдити идентитет завјештаоца.

(2) Судија ће затим саслушати казивање завјештаоца које ће вјерно забиљежити у записник, по могућности ријечима самог завјештаоца, пазећи при том да воља завјештаоца буде јасно изражена.

(3) У записник ће се унијети и све околности које би могле бити од утицаја на пуноважност тестаментa.

(4) Кад је то потребно, судија ће завјештаоцу објаснити прописе који ограничавају завјештаоца у располагању тестаментом.

(5) Пошто завјешталац сам прочита записник или му судија прочита, ако не зна да чита, и завјешталац изјави да је његова посљедња воља у свему вјерно забиљежена, судија ће све то потврдити у самом записнику и овјерити својим потписом.

(6) Записник потписују, поред судије, записничар, завјешталац, свједоци идентитета и свједоци тестаментa.

(7) Ако завјешталац и свједоци идентитета не знају писати, ставиће на записник свој рукознак.

Члан 187

(Утврђивање идентитета завјештаоца и свједока)

(1) Ако судија не познаје завјештаоца лично и по имену, идентитет завјештаоца се утврђује личном картом и ако завјешталац нема личну карту, а ни судија га лично и по имену не познаје, довољно је да његов идентитет посвједоче два пунољетна свједока.

(2) Идентитет свједока тестаментa и свједока идентитета завјештаоца, ако их судија лично не познаје, утврдиће се личном картом.

(3) У записнику ће се навести начин на који је утврђен идентитет завјештаоца и свједока идентитета, односно свједока тестаментa.

Члан 188

(Тестамент састављен од више листова)

(1) Ако се записник о састављању тестаментa састоји од више листова, сви листови ће се прошити јемствеником и оба краја јемственика запечатити судским печатом.

(2) Сваки лист завјешталац ће посебно потписати односно на њему ставити свој рукознак.

(3) На крају записника назначиће се од колико се листова састоји тестамент.

Члан 189

(Чување судског тестаментa и предаја завјештаоцу)

(1) Тестамент састављен у суду завјешталац може оставити на чување суду, а може захтијевати да му се преда.

(2) Ако завјешталац остави судски тестамент на чување суду, судија ће наредити да се тестамент стави у посебан омот и запечати, а завјештаоцу ће се, на његов захтјев, издати потврда да је тестамент састављен и остављен суду на чување.

(3) Тестамент се у суду чува одвојено од осталих списа.

(4) Кад завјешталац тражи да му се преда судски тестамент, судија ће му предати записник о састављању тог тестаментa у посебном записнику који потписује завјешталац, утврдиће се да је тестамент састављен у суду и предат завјештаоцу.

Члан 190

(Састављање тестаментa завјештаоцу који не зна службени језик или је нијем)

(1) Ако завјешталац не зна службени језик, позваће се судски тумач и још два свједока који уз службени језик знају и језик и писмо завјештаоца, па ће се тестамент пред њима написати онако како га тумач преведе на службени језик.

(2) Ако је завјешталац нијем, позваће се судски тумач и два свједока који се са завјештаоцем могу споразумјети.

(3) Записник о састављању тестаментa у случајевима из претходних ставова потписују и тумач и свједоци.

Члан 191

(Повјеравање тестаментa суду)

(1) Кад се преда на чување тестамент који није састављен у суду, завјешталац га предаје лично судији, отвореног или у затвореном омоту.

(2) О предаји тестаментa, саставиће се записник у коме се мора навести како је утврђен идентитет завјештаоца.

(3) Отворени тестамент ставиће се у посебан омот и запечатити, а завјештаоцу ће се, на његов захтјев, издати потврда да је тестамент повјерен на чување суду.

(4) Ако је на чување предат отворен тестамент судија ће завјештаоца упозорити на недостатке због којих тестамент не би био пуноважан.

Члан 192

(Враћање тестаamenta завјештаоцу)

(1) Тестамент који се налази на чувању код суда вратиће се завјештаоцу на његов захтјев.

(2) Тестамент ће се вратити и завјештаочевом пуномоћнику који има овјерено пуномоћје за тај посао.

(3) О враћању тестаamenta саставиће се записник у коме ће се навести начин на који је утврђен идентитет лица коме се враћа тестамент.

(4) Ако се тестамент враћа пуномоћнику, пуномоћје ће се приложити записнику и задржати у суду.

Члан 193

(Чување исправа о усменом тестаменту)

(1) Ако су свједоци усменог тестаamenta поднијели суду писмено које садржи вољу завјештаоца, суд ће пријем оваквог писмена записнички утврдити, ставити у посебан омот и запечатити.

(2) Суд ће поступити по одредби претходног става и кад свједоци усменог тестаamenta дођу у суд да усмено понове изјаву завјештаоца.

(3) Приликом узимања изјава свједока суд ће настојати да утврди изјаву воље завјештаоца, а поред тога испитаће и околности од којих зависи пуноважност усменог тестаamenta.

(4) Исправе о усменом тестаменту чуваће се у суду одвојено од осталих списа.

Члан 194

(Опозивање тестаamenta пред судом)

(1) Завјешталац може пред судом опозвати свој тестамент.

(2) На опозивање тестаamenta пред судом сходно ће се примјењивати одредбе овог закона које важе за састављање судског тестаamenta.

(3) Кад завјешталац опозове тестамент опозивање ће се забиљежити на тестаменту који се чува у суду.

Члан 195

(Састављање и опозивање тестаментa ван судске зграде)

У случају потребе суд ће саставити тестамент и примити изјаву о опозивању тестаментa и ван судске зграде.

Члан 196

(Обавјештавање суда завјештаоачевог пребивалишта)

Ако је тестамент састављен у Основном суду Брчко дистрикта БиХ завјештаоца који нема пребивалиште у Брчко дистрикту, или ако је такав тестамент предат Основном суду Брчко дистрикта БиХ на чување, или је пред Основним судом Брчко дистрикта БиХ опозван, Основни суд је дужан да о томе одмах извјести суд у Босни и Херцеговини на чијем подручју завјешталац има пребивалиште.

ПОГЛАВЉЕ VII ПОСТУПАК СА ТЕСТАМЕНТОМ

Члан 197

(Предаја тестаментa суду)

- (1) Тестамент који је умрли оставио доставиће се у суд заједно са смртовницом.
- (2) Орган који саставља смртовницу провјериће да ли је умрли оставио тестамент, односно да ли постоји исправа или докази о усменом тестаменту.

Члан 198

(Проглашење тестаментa)

- (1) Кад суд утврди да је лице које је оставило тестамент умрло или да је проглашено умрлим отвориће његов тестамент без повреде печата, прочитаће га и о томе саставити записник.
- (2) Овако ће се поступити без обзира да ли је тестамент по закону пуноважан и да ли има више тестамената.
- (3) Отварање и читање тестаментa извршиће се у присуству два пунољетна грађанина који могу бити и лица која су позвана на насљеђе.
- (4) Проглашењу тестаментa могу присуствовати насљедници, легатари и друга заинтересована лица и тражити препис тестаментa.
- (5) Основни суд Брчко дистрикта БиХ ће отворити и прочитати тестамент који се код њега нађе или му буде поднесен, иако је за расправљање заоставштине надлежан други суд у Босни и Херцеговини или инострани орган.

Члан 199

(Записник о проглашењу писменог тестаментa)

(1) Записник о проглашењу писменог тестаментa треба да садржи:

- a) колико је тестамената нађено, који датум носе и гдје су нађени;
- b) ко је тестаменте предао суду или састављачу смртовнице;
- c) да ли је тестамент предат отворен или затворен и каквим је печатом био запечаћен;
- d) који су свједоци присуствовали отварању и проглашењу тестаментa.

(2) Ако је приликом отварања тестаментa примијећено да је печат повријеђен или да је у тестаменту нешто брисано, прецртано или исправљано или ако се шта друго сумњиво нађе мора се и то у записнику навести.

(3) Записник потписују судија, записничар и свједоци.

(4) На проглашени тестамент суд ће ставити потврду о његовом проглашењу са назначењем датума проглашења, као и број и датум осталих пронађених тестамената.

Члан 200

(Проглашење усменог тестаментa)

(1) Ако је умрли сачинио усмени тестамент, и о томе постоји исправа коју су свједоци својеручно потписали, суд ће садржину ове исправе прогласити по одредбама које важе за проглашење писменог тестаментa.

(2) Ако такве исправе нема, свједоци пред којима је усмени тестамент изјављен саслушаће се понаособ о садржини тестаментa, а нарочито о околностима од којих зависи његова пуноважност, па ће записник о саслушању ових свједока прогласити по одредбама које важе за проглашење писменог тестаментa.

(3) Ако странка захтијева да се свједоци усменог тестаментa саслушају под заклетвом или ако суд нађе да је такво саслушање потребно, одредиће рочиште за саслушање ових свједока на које ће позвати предлагача, а остала заинтересована лица само ако се тиме не би одуговлачио поступак.

Члан 201

(Проглашење несталог или уништеног тестаментa)

(1) Ако је писмени тестамент нестао или је уништен независно од оставиоачеве воље, а међу заинтересованим лицима нема спора о ранијем постојању тог тестаментa, о форми у којој је састављен, о начину нестанка или уништења, као ни о садржини тестаментa, оставински суд ће о томе саслушати сва заинтересована лица и по њиховим предлозима извести потребне доказе, па

ће тај записник прогласити по одредбама које важе за проглашавање писменог тестаментa.

(2) Ако би заоставштина, кад не би било тестаментa, постала својина Брчко дистрикта, споразум заинтересованих лица о ранијем постојању тестаментa, о његовом облику и садржини важи само уз сагласност надлежног органа.

(3) Ако међу заинтересованим лицима има лица која нису способна да се сама старају о својим пословима, споразум из претходних ставова важи само уз сагласност органа старатељства.

Члан 202

(Достављање и чување исправа о проглашењу тестаментa)

(1) Записник о проглашењу тестаментa са изворним писменим тестаментом, односно са исправом о усменом тестаменту или записником о саслушању свједока усменог тестаментa, доставиће се оставинском суду, а суд који је тестамент прогласио задржаће њихов препис.

(2) Изворни писмени тестамент, исправа о усменом тестаменту, записник о саслушању свједока усменог тестаментa, као и записник о садржини несталог или уништеног писменог тестаментa, чуваће се у суду одвојено од других списа, а њихов овјерени препис приложиће се списима.

ПОГЛАВЉЕ VIII ПОСТУПАК ЗА РАСПРАВЉАЊЕ ЗАОСТАВШТИНЕ

Одјељак А. Опште одредбе

Члан 203

(Предмет поступка за расправљање заоставштине)

У поступку за расправљање заоставштине суд утврђује ко су насљедници умрлог, која имовина сачињава његову заоставштину и која права из заоставштине припадају насљедницима, легатарима и другим лицима.

Члан 204

(Ванпарнични поступак)

(1) Поступак за расправљање заоставштине је ванпарнични поступак.

(2) Ако овим законом није другачије прописано, у поступку за расправљање заоставштине на одговарајући начин се примјењују одредбе закона којим се уређује ванпарнични и парнични поступак.

Члан 205

(Надлежност за спровођење оставинског поступка)

(1) Оставински поступак се у првом степену спроводи пред Основним судом Брчко дистрикта БиХ, односно пред нотаром као повјереником суда.

(2) У Основном суду Брчко дистрикта БиХ поступак спроводи судија појединац.

(3) Суд ће повјерити нотару провођење оставинског поступка и доставити му спис без одгађања у складу са одредбом члана 264 овог закона.

(4) Када нотар спроводи радње у оставинском поступку као повјереник суда овлашћен је, као и судија Основног суда, предузимати све радње у поступку и доносити све одлуке, осим одлука за које је овим законом другачије одређено.

Члан 206

(Мјесна надлежност)

(1) За расправљање заоставштине лица које је у часу смрти имало пребивалиште у Брчко дистрикту, а које је држављанин Босне и Херцеговине, у погледу непокретне имовине која се налази на територији Босне и Херцеговине и у погледу његове покретне имовине, без обзира гдје се налази, искључиво је надлежан Основни суд.

(2) Ако се непокретна имовина лица из става 1 овог члана налази у иностранству, Основни суд ће бити надлежан само ако по законима државе у којој се налази имовина није надлежан инострани орган.

(3) За расправљање заоставштине Основни суд ће поступати као оставински суд и у случају када оставилац није имао пребивалиште у Брчко дистрикту, али је имао боравиште у Брчко дистрикту, уколико законом или међународним уговором није другачије одређено.

(4) Ако оставилац у вријеме смрти није имао пребивалиште ни боравиште у Брчко дистрикту, Основни суд ће поступати као оставински суд уколико се на подручју Брчко дистрикта налази заоставштина или претежан дио заоставштине.

Члан 207

(Својство странке)

Странком се у смислу овог закона сматрају насљедници и легатари, као и друга лица која остварују неко право из заоставштине.

Члан 208

(Општа правила поступања)

(1) Током цијелог поступка суд ће пазити да права странака буду што прије утврђена и осигурана.

(2) Суд је дужан нарочито пазити да се заштите и остваре права лица која се због малолетности, душевне болести или других околности нису способна бринути о својим правима и обавезама.

(3) У оставинском поступку јавност је искључена.

Члан 209

(Докази)

(1) Суд доноси одлуку на основу резултата цјелокупне расправе.

(2) Суд је овлашћен утврђивати чињенице које странке у поступку нису изнијеле, те извести и доказе које оне нису предложиле, ако оцијени да су те чињенице и ти докази важни за одлучивање у складу са овим законом.

(3) Одлука се може заснивати и на доказима који нису изведени пред судом који доноси одлуку.

Члан 210

(Радње у поступку)

Судија са записничаром прима изјаве о одрицању од наслеђа и изводи доказе.

Члан 211

(Записници и биљешке)

(1) О радњама предузетим у поступку по правилу се саставља записник.

(2) О мање важним изјавама странака и обавијестима које суд прикупља може се умјесто записника саставити само биљешка у спису.

(3) Записник потписују странке ако су присуствовале радњи у поступку, судија који је саставио записник, те записничар.

(4) Биљешку на спису потписује лице које ју је саставило.

Члан 212

(Одлуке)

(1) Одлуке се у поступку доносе у облику рјешења.

(2) Рјешења против којих је дозвољен приговор, односно жалба и рјешења другостепеног суда морају бити образложена.

Члан 213

(Приговор против рјешења)

(1) Против рјешења које је као повјереник суда у оставинском поступку донио нотар дозвољен је приговор суду у року од осам дана од дана достављања рјешења странкама.

(2) У погледу приговора из става 1 овог члана, ако овим законом није другачије одређено, на одговарајући начин се примјењују одредбе закона којим се уређује жалба у парничном и ванпарничном поступку.

Члан 214

(Поступак поводом приговора)

(1) Приговор се доставља нотару који је дужан да га без одгађања заједно са списом достави Основном суду Брчко дистрикта БиХ.

(2) О приговору одлучује судија појединац.

Члан 215

(Одлуке суда о приговору против рјешења нотара)

(1) Неблаговремене, непотпуне и недозвољене приговоре суд ће одбацити.

(2) Одлучујући о приговору против рјешења који је донио нотар, суд може у цјелости или дјелимично рјешење одржати на снази или га укинути.

(3) Када суд укине рјешење или га дјелимично одржи на снази, сам ће одлучити о укинутом дијелу рјешења.

(4) Против рјешења суда којим је рјешење нотара у цјелости или дјелимично укинуто није дозвољена посебна жалба.

(5) У случају из става 3 овог члана суд ће спровести радње које оцјени потребним.

(6) Рјешење о приговору доставиће се странкама и нотару.

Члан 216

(Жалба против рјешења)

(1) Против рјешења првостепеног суда дозвољена је жалба, ако овим законом није другачије одређено.

(2) Жалба се подноси у року од петнаест (15) дана од дана достављања првостепеног рјешења.

Члан 217

(Поступак по жалби)

(1) Жалба се подноси првостепеном суду који може поводом благовремено изјављене жалбе сам новим рјешењем преиначити побијано рјешење, ако се тиме не повређују права других лица заснована на том рјешењу.

(2) Ако првостепени суд не преиначи своје рјешење, доставиће жалбу другостепеном суду, без обзира на то да ли је жалба поднесена у року који закон одређује.

(3) Другостепени суд рјешава, по правилу, само о жалбама које су благовремено поднесене, али може узети у обзир и жалбу која је неблаговремено поднесена ако се тиме не повређују права других лица која се заснивају на побијаном рјешењу.

(4) Ако је против рјешења дозвољена посебна жалба суд ће, ако не поступи према одредби става 1 овог члана, препис списка са жалбом доставити другостепеном суду. Не чекајући одлуку другостепеног суда, првостепени суд предузимаће оне радње које је овлашћен предузимати у оставинском поступку, независно од исхода жалбеног поступка, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 218

(Ванредни правни лијекови)

У оставинском поступку нису дозвољени ванредни правни лијекови.

Члан 219

(Трошкови поступка)

(1) Свака странка сноси трошкове које је имала током или поводом поступка.

(2) Ако је било заједничких трошкова, суд ће одредити у којој ће размјери странке сносити те трошкове.

(3) По предлогу једне странке суд може одлучити да друга странка накнади трошкове које јој је проузроковала очигледно несавјесним поступањем.

Одјељак В. Претходне радње

Члан 220

(Састављање смртовнице)

(1) Када неко лице умре или буде проглашено умрлим матичар надлежан за упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих саставиће смртовницу и обавезно је доставити суду у року од петнаест (15) дана по извршеном упису.

(2) Смртовница се саставља на основу података из матичне књиге умрлих, података добијених од сродника умрлог, од лица с којима се умрли живио, те од других лица која их могу пружити.

(3) Ако орган из става 1 овог члана није у могућности прибавити податке за састављање смртовнице, доставиће смртовницу само с оним подацима којима располаже (у даљем тексту: непотпуна смртовница), наводећи разлоге због којих није могао саставити потпуну смртовницу и указујући на податке који би могли послужити оставинском суду за проналажење насљедника и имовине умрлог.

(4) Ако је оставинском суду предата непотпуна смртовница или само извод из матичне књиге умрлих, он ће на записник у оставинској расправи утврдити све податке које треба садржавати смртовница.

(5) Смртовница се саставља и у случају када умрли није оставио имовину.

(6) Смртовница има доказну снагу јавне исправе само у погледу података који су преузети из матичне књиге умрлих.

Члан 221

(Садржај смртовнице)

(1) У смртовницу се уносе:

- a) презиме и име оставиоца, по могућности јединствени матични број грађанина, име једног од његових родитеља, оставиочево занимање, датум рођења и држављанство, а за оставиоца који је био у браку и презиме које је имао прије склапања брака,
- b) дан, мјесец и година, мјесто и, по могућности, сат смрти,
- c) мјесто у којем је оставилац имао пребивалиште, односно боравиште.

(2) У смртовници треба, ако је то могуће, навести:

- a) презиме и име, датум рођења, занимање, пребивалиште, односно боравиште оставиочевог брачног, односно ванбрачног партнера и брачне, ванбрачне и усвојене дјеце;
- b) презиме и име, датум рођења и пребивалиште, односно боравиште осталих сродника који би могли бити позвани на насљедство на основу закона, као и лица која су позвана на насљедство на основу тестаментa;
- c) мјесто гдје се налази имовина коју је оставио оставилац, има ли имовине за чије држање, чување или пријављивање постоје посебни

прописи, има ли готовог новца, хартија од вриједности, драгоцености, штедних књижица или каквих других важних исправа, да ли је оставилац оставио дугова и колико, је ли оставио писани тестамент или закључио уговор о наслеђивању или уговор о доживотном издржавању или уговор о уступању и расподјели имовине за живота и гдје се они налазе, а ако је оставилац направио усмени тестамент онда презиме и име, занимање и боравиште свједока пред којима је усмени тестамент направљен;

- d) очекује ли се рођење оставиочева дјетета и имају ли његова дјеца или брачни партнер стараоца;
- e) датум и мјесто смрти брачног партнера или оставиочева дјетета или којег другог лица које би могло бити позвано на наслеђе, а које је умрло прије оставиоца.

Члан 222

(Вријеме обављања пописа)

(1) Попис оставиочеве имовине обавиће се по одлуци оставинског суда када се не зна постоје ли насљедници или гдје бораве, када су насљедници лица која због малољетства, душевне болести или других околности не могу сама водити бригу о својим правима и интересима, или у другим оправданим случајевима.

(2) Суд ће попис наредити и на захтјев оставиочевих насљедника, легатара или повјерилаца.

(3) Ако то захтијевају посебне околности у којима је оставилац умро, а нарочито ако пријети опасност да би дио оставине могао бити отуђен или изгубљен, полицијски службеници који у тим околностима уредују, приликом свог уредовања, ако је то могуће, пописаће оставиочеве ствари, по потреби запечатити просторије у којима се ствари налазе и попис доставити матичару надлежном за упис чињенице смрти.

(4) У случају из става 3 овог члана матичар ће примљени попис доставити оставинском суду који води оставински поступак.

Члан 223

(Садржај пописа)

(1) Попис ће обухватити све непокретне и покретне ствари које су биле у оставиочевом непосредном посједу у часу његове смрти.

(2) Попис ће обухватити и друго што је припадало оставиоцу, а налази се код другог лица, уз назнаку код кога се налази и по којем основу, као и оно што је оставилац посједовао, а за што се тврди да није његово власништво.

(3) У попису имовине забиљежиће се оставиочева потраживања, а и дугови, те посебно неплаћени порези, доприноси и друга јавна давања.

Члан 224

(Начин пописивања)

- (1) Покретне ствари се пописују по врсти, роду, броју, мјери и тежини или појединачно.
- (2) Непокретности се пописују појединачно са назнаком мјеста гдје се налазе, врста и опис објекта, културе земљишта и земљишно-књижних података ако су познати.

Члан 225

(Обављање пописа)

- (1) Попис ће обавити судски службеник или нотар којег одреди судија који води судски поступак.
- (2) Попис се обавља у присуству два пунољетна лица, а када је то потребно, и уз учествовање вјештака.
- (3) Попису може присуствовати и свако заинтересовано лице.

Члан 226

(Поступак са стварима за које постоје посебни прописи)

Када се приликом пописивања или иначе у оставини пронађу ствари за чије држање, чување или пријављивање постоје посебни прописи, с њима ће се након обављеног пописа поступити по тим прописима.

Члан 227

(Предаја на чување)

- (1) Ако се установи да ниједан од присутних насљедника није способан управљати оставином или нечим из њеног састава, а нема законског заступника, или ако су насљедници непознати или одсутни или када друге околности налажу нарочит опрез, полицијски службеник или друго лице које уредује у име власти предаће у хитним случајевима те ствари на чување поузданом лицу и о томе одмах обавијестити оставински суд, који може ту мјеру измијенити или укинути.
- (2) Готов новац, хартије од вриједности, драгоцјености, штедне књижице и друге важне исправе треба у случају из става 1 овог члана предати на чување суду или нотару на подручју Дистрикта.
- (3) Ко прими на чување ствари из ставова 1 и 2 овог члана дужан је о томе издати потврду коју ће суду предати онај који их је дао на чување.

Члан 228

(Постављање привременог староца заоставштине)

(1) Када је по овом закону потребно поставити привременог староца заоставштине, постављање ће извршити оставински суд.

(2) Прије постављања привременог староца суд ће, по могућности, затражити мишљење у погледу личности староца од лица која су позвана на насљеђе.

Члан 229

(Печаћење)

(1) Ако оцјени да је то цјелисходно, суд може одредити да се просторије у којима се налазе ствари из састава оставине запечате, те ће одредити лице које ће обавезати да без одгађања пријави свако оштећење печата полицијској управи и суду.

(2) Допуштење за скидање печата може дати само оставински суд, односно нотар као повјереник суда.

Члан 230

(Привремене мјере)

Прије покретања оставинског поступка и током њега, све док поступак не буде правоснажно окончан, суд ће, на захтјев странке ради осигурања ствари и права из оставине, одредити привремене мјере предвиђене законом којим се уређује извршни поступак, ако странка учини вјероватним опасност да би се без такве мјере промијенило постојеће стање или ако учини вјероватним да је мјера потребна да би се спријечило насиље или настанак ненадокнадиве штете која пријети.

Одјељак С. Покретање оставинског поступка

Члан 231

(Покретање поступка)

(1) Оставински поступак покреће се по службеној дужности у року од 30 дана кад суд прими смртовницу или извод из матичне књиге умрлих, односно с њима изједначену исправу.

(2) Суд, односно нотар који као повјереник суда води оставински поступак дужан је одмах након што се покрене оставински поступак прибавити доказ о чињеницама из регистра у складу са одредбама члана 128 овог закона

Члан 232

(Испитивање надлежности)

(1) Након што прими исправу из члана 231 овог закона суд ће испитати је ли надлежан за оставински поступак, па ако установи да није надлежан, доставиће предмет надлежном суду.

(2) Ако суд установи да је за оставински поступак надлежан инострани орган, рјешењем ће се огласити ненадлежним и обуставити поступак.

Члан 233

(Мјере оставинског суда за обезбјеђење оставине)

(1) Мјере за обезбјеђење оставине оставински суд може одредити током цијелог оставинског поступка.

(2) Оставински суд може током оставинског поступка мијењати и укидати мјере обезбјеђења оставине које је одредио он сам или неки други суд или орган власти.

(3) Мјере за обезбјеђење, а и њихове промјене и укидања одређује оставински суд на захтјев странке, а и по службеној дужности.

Члан 234

(Позивање извршиоца тестаментa)

Ако је оставилац поставио извршиоца тестаментa, суд ће то извршиоцу тестаментa саопштити и позвати га да у одређеном року изјави да ли се прима те дужности.

Члан 235

(Постављање стараоца нерођеном дјетету)

(1) Ако се очекује рођење дјетета које би било позвано на наслеђе, оставински суд ће о томе обавијестити орган старатељства.

(2) Ако орган старатељства другачије не одреди, о правима још нерођеног дјетета стараће се један од његових родитеља.

Члан 236

(Поступак кад нема имовине или кад има само покретне имовине)

(1) Ако према подацима којима суд располаже умрли није оставио имовину, оставински суд ће рјешењем одлучити да се не спроводи оставинска расправа.

(2) Исто ће тако суд поступити у случају ако је оставилац оставио само покретнине и с њима изједначена права, а ниједно од лица позваних на насљедство не захтијева да се проведе оставински поступак.

(3) Кад суд одлучи да не спроводи оставински поступак, обавијестиће о томе орган надлежан за послове старатељства, ако међу насљедницима има лица која нису способна да се брину о својим правима и интересима, а немају родитеље или друге законске заступнике.

(4) Ако је суд одлучио да се не спроводи оставински поступак због тога што се оставина састоји само од покретне имовине, укинуће мјере обезбјеђења оставине како би лица позвана на насљедство могла слободно остваривати права која им припадају као насљедницима.

(5) Кад у оставину улазе и стварна права на некретнинама поступиће се као кад су иза оставиоца остале некретнине, а кад постоје остала права, као да су остале покретнине.

Члан 237

(Одвајање заоставштине од имовине насљедника)

Кад се по закону може тражити одвајање заоставштине од имовине насљедника, суд ће на предлог овлашћених лица наредити то одвајање, примјењујући при том сходно одредбе овог закона о привременим мјерама за обезбјеђење заоставштине.

Одјељак D. Оставинска расправа

Члан 238

(Позив на рочиште)

(1) За оставинску расправу суд ће одредити рочиште.

(2) У позиву на рочиште суд ће заинтересована лица обавијестити о покретању поступка, о томе је ли му који тестамент већ предат, те ће их позвати да одмах доставе суду писани тестамент, односно исправу о усменом тестаменту или уговор о насљеђивању или о другом правном послу за случај смрти, ако се код њих налази, или да назначе свједоке усменог тестаamenta.

(3) Суд ће у позиву упозорити заинтересована лица да могу до доношења првостепеног рјешења о насљеђивању дати изјаву о прихватању и уступању неком од санасљедника или изјаву о одрицању од насљеђа усмено на рочишту или у форми нотарски обрађене исправе, а ако на рочиште не дођу или такву изјаву не дају, сматраће се да желе бити насљедници.

(4) Ако је оставилац оставио тестамент или уговор о наслеђивању, о покретању оставинског поступка суд ће обавијестити и на рочиште позвати и лица која би могла по закону полагати право на наслеђе.

(5) Ако је оставилац поставио извршиоца тестаamenta, суд ће и њега обавијестити о покретању поступка.

Члан 239

(Позивање огласом)

(1) Ако се не зна има ли насљедника, суд ће огласом позвати лица која полажу право на насљедство да се пријаве суду у року од једне године од објављивања огласа у Службеном гласнику БиХ и Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ.

(2) Оглас ће се причврстити на огласну таблу суда и објавити у Службеном гласнику из става 1 овог члана и на други прикладан начин.

(3) По одредбама ставова 1 и 2 овог члана суд ће поступити и ако је насљеднику постављен привремени заступник због тога што је боравиште насљедника непознато, а насљедник нема пуномоћника или због тога што се насљедник или његов законски заступник, који немају пуномоћника, налазе у иностранству или су недоступни, а достава се није могла обавити.

(4) Након што истекне рок из става 1 овог члана суд ће спровести оставинску расправу на основу изјаве постављеног стараоца и података којима суд располаже.

Члан 240

(Предмет оставинске расправе)

(1) На рочишту за оставинску расправу суд ће расправити сва питања важна за доношење одлуке у оставинском поступку, а нарочито у погледу права на насљедство, величину насљедног дијела и права на легате.

(2) Суд о правима одлучује, по правилу, пошто је заинтересованим лицима омогућио да дају потребне изјаве. Током оставинског поступка заинтересована лица могу давати изјаве без присуства других заинтересованих лица и није потребно да се у сваком случају тим лицима омогући да се изјасне о изјавама других заинтересованих лица.

(3) О правима лица која нису дошла на рочиште, а уредно су позвана, суд ће одлучивати према подацима којима располаже узимајући у обзир њихове писмене изјаве које стигну до доношења одлуке.

(4) Ако суд посумња да је лице које по закону полаже право на насљедство једини или најближи оставиочев сродник, може саслушати и лица за која сматра да би могла имати једнако или јаче право, а може та лица позвати и огласом по одредбама члана 239 овог закона.

Члан 241

(Насљедничка изјава)

(1) Свако је овлашћен, али нико није дужан да да насљедничку изјаву.

(2) За лице које није дало изјаву о одрицању од насљеђа сматра се да жели бити насљедником.

(3) Лице које је ваљано дало изјаву да прихвата насљеђе не може га се више одрећи.

(4) Насљедничку изјаву потписују, односно стављају рукознак насљедник или његов заступник.

(5) Ако насљедник или његов заступник није у стању потписати насљедничку изјаву, навешће разлог овлашћеном лицу које ће то забиљежити у записнику.

(6) Изјава о примању насљеђа или о одрицању од насљеђа која је поднесена суду мора бити нотарски обрађена, као и пуномоћ за давање насљедничке изјаве. Ову изјаву или пуномоћ са истим правним дејством насљедник може дати и пред конзуларним представником или дипломатским представником Босне и Херцеговине који обавља конзуларне послове.

(7) У изјави треба навести да ли се насљедник прима, односно одриче дијела који му припада на основу закона, на основу уговора о насљеђивању, или на основу тестаментa, или се изјава односи на нужни дио.

(8) Ако насљедник у насљедничкој изјави не изјави односи ли се његова изјава на оно што му припада на основу закона, на основу уговора о насљеђивању, или на основу тестаментa, или као нужни дио, сматра се да се изјава односи на насљедство по било ком основу.

(9) Суд неће захтијевати насљедничку изјаву ни од кога, али насљедник који жели дати изјаву може то учинити усмено пред оставинским судом на записник, односно предајом оставинском суду исправе из става 6 овог члана.

(10) Приликом давања изјаве о одрицању од насљеђа овлашћено лице ће насљедника упозорити да се може одрећи насљедства само у своје име, или и у име својих потомака.

Члан 242

(Приговор на попис)

(1) Ако странке приговоре попису, суд може, ако то сматра потребним, наредити судском службенику или нотару да поново обави попис.

(2) Ако попис имовине није обављен, суд може, на основу података који су му дали заинтересована лица, сам утврдити шта улази у оставину.

Члан 243

(Упућивање на парницу због спора)

(1) Суд ће прекинути оставински поступак и упутити странке на парницу или поступак пред органом управе ако су међу странкама спорне чињенице од којих зависи неко њихово право.

(2) На начин предвиђен одредбом става 1 овог члана суд ће поступити нарочито ако су спорне чињенице:

- a) о којима зависи наслеђно право, а нарочито ваљаност или садржај уговора о наслеђивању или тестаментна или однос наследника и оставиоца на основу којег се по закону наслеђује;
- b) од којих зависи величина наслеђног дијела, вриједност нужног дијела или урачунавање у наслеђни дио;
- c) од којих зависи оправданост искључења нужних наследника или постојање разлога за недостојност;
- d) је ли се неко лице одрекло наслеђа;
- e) од којих зависи основаност захтјева надживјелог брачног партнера и оставиочевих потомака, који су живјели са оставиоцем у истом домаћинству да им се из оставине издвоје предмети домаћинства који служе за задовољење свакодневних потреба.

(3) Ако у наведеним случајевима не постоји спор о чињеницама, већ се странке споре о примјени права, оставински суд неће прекидати оставински поступак него ће расправити правна питања у оставинском поступку.

(4) Суд неће прекинути поступак ни у случају из става 1 овог члана, ако се ради о чињеницама чије постојање закон претпоставља, о чињеницама које су опште познате, те ако су спорне чињенице које може утврдити на основу јавних или јавно овјерених исправа, него ће на основу претпоставке о постојању тих чињеница, односно да је садржај тих исправа истинит донијети рјешење о наслеђивању, а онога који тврди супротно претпоставци упутиће да то докаже у парници, односно у управном поступку.

Члан 244

(Упућивање на парницу због спора о праву на легат или о другом праву на оставину)

(1) Ако су међу странкама спорне чињенице од којих зависи право на тестаментом одређени легат или друго право, суд ће упутити странке на парницу или поступак пред органом управе, али неће прекинути поступак.

(2) Ако у случају из става 1 овог члана не постоји спор о чињеницама него само о примјени права, оставински суд ће та правна питања расправити у оставинском поступку.

Члан 245

(Упућивање на парницу због спора о саставу оставине)

(1) Суд ће прекинути оставински поступак и упутити странке на парници или управни поступак ако су између странака спорне чињенице:

- a) од којих зависи састав оставине;
- b) од којих зависи предмет легата;

- с) ако између наследника постоји спор поводом захтјева надживјелог брачног партнера или оставиочевих потомака који су с њим живјели у заједници да им из оставине остави дио који одговара њиховом доприносу у повећању вриједности имовине оставиоца.

(2) Суд неће прекинути поступак у случају из става 1 овог члана, ако су спорне чињенице које може утврдити на основу јавних исправа него ће на основу претпоставке да је садржај тих исправа истинит донијети рјешење о насљеђивању, а онога који тврди супротно упутиће да то докаже у парници, односно у управном поступку.

(3) Кад суд у случају из става 1 овог члана прекида поступак, претходно ће испитати јесу ли испуњене претпоставке за доношење дјелимичног рјешења о насљеђивању, па ће га донијети ако су испуњене.

(4) Прекид поступка из става 1 овог члана не односи се на оно што је обухваћено дјелимичним рјешењем о насљеђивању.

Члан 246

(Ко се упућује на парницу и трајање прекида)

(1) Суд ће упутити на парницу или управни поступак странку чије право сматра мање вјероватним.

(2) Ако суд прекине поступак, одредиће рок који не може бити дужи од тридесет (30) дана, у којем упућена странка треба да покрене парницу или управни поступак, те о покретању обавијести оставински суд.

(3) Ако странка у одређеном року поступи по рјешењу суда, прекид поступка трајаће док парница или управни поступак не буде правоснажно окончан.

(4) Ако странка у одређеном року не поступи по рјешењу суда, прекинути поступак ће се наставити и довршити без обзира на захтјеве у погледу којих је странка упућена на парницу, односно управни поступак. У том случају странка која је упућена на парницу или на управни поступак може своја права остваривати у поступку на који је упућена.

(5) Ако је оставински суд поступио у складу са одредбом става 4 овог члана, а и у случају да је оставину расправио, а требао је странку упутити на парницу или управни поступак, правоснажност одлуке оставинског суда не спречава да се о односном захтјеву покрене парница или управни поступак.

Одјељак Е. Рјешење о насљеђивању и легату

Члан 247

(Садржај рјешења о насљеђивању)

(1) Рјешењем о насљеђивању суд утврђује ко је оставиочевом смрћу постао његов наследник и која су права тиме стекла друга лица.

(2) Рјешење из става 1 овог члана садржи:

- a) презиме и име оставиоца, име једног од његових родитеља, датум рођења, држављанство и, по могућности, оставиочев матични број грађана, те за лица умрла у браку и њихово презиме које су имала прије склапања брака;
- b) ознаку некретнина с подацима из јавних евиденција о некретнинама потребним за упис, као и ознаку покретних ствари и других права за која је суд утврдио да улазе у оставину;
- c) презиме и име насљедника, име једног од његових родитеља, датум рођења, држављанство, његово пребивалиште, однос према оставиоцу, насљеђује ли га као законски или уговорни или тестаментарни насљедник, а ако има више насљедника и насљедни дио сваког појединог насљедника изражен разломком, те по могућности насљедников матични број грађана;
- d) је ли и како насљедниково право условљено, условљено роком или оптерећено налогом, односно иначе ограничено или оптерећено и у чију корист;
- e) презиме и име и пребивалиште лица којима је у вези с насљеђивањем оставиоца припало право на легат или неко друго право из оставине с тачном ознаком тог права, те по могућности њихов матични број грађана.

(3) Ако у оставинском поступку сви насљедници и легатари предложе диобу и начин диобе, суд ће и тај споразум унијети у рјешење о насљеђивању. Суд ће исто тако поступити ако диобу спроведе према одредбама чланова 182 и 183 овог закона.

(4) Одредбе о рјешењу о насљеђивању примјењују се на одговарајући начин и на случајеве оставине без насљедника (члан 22 овог закона), када је оставиочев насљедник Брчко дистрикт.

Члан 248

(Достава рјешења о насљеђивању)

(1) Рјешење о насљеђивању доставиће се свим насљедницима и легатарима, као и лицима која су током поступка истакла захтјеве за насљеђе.

(2) Правоснажно рјешење о насљеђивању доставиће се и надлежној пореској управи и јавном регистру некретнина, те другим надлежним органима.

Члан 249

(Упис у јавну евиденцију некретнина и предаја покретних ствари)

(1) У рјешењу о насљеђивању суд ће одредити да се након правоснажности рјешења о насљеђивању спроведу у земљишној књизи и катастру некретнина потребни уписи у складу с правилима земљишно-књижног права.

(2) У рјешењу о насљеђивању суд ће одредити да се након правоснажности рјешења о насљеђивању овлашћеним лицима предају покретне ствари које су похрањене код суда, нотара или по њиховом налогу код трећег лица.

(3) Ако је тестаментом насљеднику наложено испуњење или обезбјеђење обавеза у корист лица која нису способна да се брину о својим правима и

интересима, или ради остварења неке опште корисне сврхе, суд ће одредити нужне мјере обезбјеђења.

Члан 250

(Мјере обезбјеђења кад је право наследника или легатара условљено)

Кад је право наследника или легатара одложено због неприспјелог времена, или је ограничено на извјесно вријеме, или је одложено због још неиспуњеног услова или је зависно од раскидног услова, односно налога који се има сматрати као раскидни услов, суд ће по предлогу заинтересованих лица одредити привремене мјере за обезбјеђење односног дијела заоставштине по одредбама које важе за извршни поступак, уколико тестаментом није шта друго одређено.

Члан 251

(Посебно рјешење о легату)

(1) Ако наследници не оспоравају легат, суд може и прије доношења рјешења о наслеђивању, на захтјев легатара, донијети посебно рјешење о легату.

(2) У том случају сходно ће се примјењивати одредбе о достављању правоснажног рјешења о наслеђивању, о уписима у земљишној књизи и о предаји покретних ствари које се налазе на чувању код суда, нотара или по њиховом налогу код трећег лица.

Члан 252

(Дјелимично рјешење о наслеђивању)

Кад је састав оставине само дјелимично неспоран, суд ће након што утврди ко су наследници, односно легатари донијети дјелимично рјешење о наслеђивању којим ће утврдити наследнике и легатаре, те оно за шта није спорно да је у саставу оставине.

Члан 253

(Дејство правоснажног рјешења о наслеђивању и легату)

Правоснажно рјешење о наслеђивању или легату везује странке које су учествовале у поступку расправљања заоставштине, уколико им није признато право да свој захтјев остварују у парници.

Одјељак F. Насљедникови захтјеви након правоснажности рјешења о наслеђивању

Члан 254

(Накнадно пронађена имовина)

(1) Ако се по правоснажности рјешења о наслеђивању пронађе имовина за коју се у вријеме доношења рјешења није знало да припада заоставштини, суд неће поново расправљати заоставштину, већ ће ову имовину новим рјешењем расподијелити на основу раније донесеног рјешења о наслеђивању.

(2) Ако раније није расправљана заоставштина, суд ће расправити заоставштину само ако се пронађена имовина састоји из непокретности.

(3) Ако се пронађена имовина састоји из покретне имовине, суд ће расправити заоставштину само на захтјев заинтересованих лица.

(4) Прије расправљања накнадно пронађене имовине, суд ће позвати насљеднике који су се одрекли насљеђа да се у одређеном року изјасне да ли остају код одрицања или траже да им се призна право на насљеђе на накнадно пронађеној имовини.

(5) Рјешење којим је расподијељена накнадно пронађена имовина, суд ће доставити и насљедницима који су се одрекли насљеђа.

Члан 255

(Накнадно пронађени тестамент и уговор о наслеђивању)

(1) Ако се након правоснажности рјешења о наслеђивању пронађе тестамент, суд ће га прогласити, те записник о проглашењу и фотокопију тестаamenta доставити оставинском суду, а задржати његов оригинал.

(2) У случају из става 1 овог члана, као и у случају да се накнадно пронађе уговор о наслеђивању, оставински суд неће поново водити оставину, него ће обавијестити заинтересована лица о проглашењу тестаamenta, односно о накнадно пронађеном уговору о наслеђивању и упозорити их да могу своја права остварити у парници.

Члан 256

(Нови насљедник)

Ако по правоснажности рјешења о наслеђивању неко лице које није учествовало у поступку за расправљање заоставштине полаже право на заоставштину као насљедник, оставински суд неће поново расправљати заоставштину већ ће то лице упутити да може своје право остварити у парници.

Члан 257

(Остваривање насљеђа и легата у парници кад постоје услови за понављање поступка)

Кад је расправљање заоставштине завршено правоснажним рјешењем о насљеђивању или рјешењем о легату, а постоје услови за понављање поступка по правилима парничног поступка, неће се поновити поступак за расправљање заоставштине већ странке своја права могу остварити у парници.

Одјељак G. Поступак када је надлежан инострани орган

Члан 258

(Мјера за заштиту домаћих насљедника, легатара и повјерилаца)

(1) Кад је за расправљање заоставштине надлежан инострани орган, суд на чијем је подручју оставилац умро издаће по пријему смртовнице, оглас којим ће позвати сва лица у земљи која имају захтјеве према заоставштини као насљедници, легатари или повјериоци, да у огласном року, који не може бити краћи од тридесет дана ни дужи од шест мјесеци који тече од дана објављивања огласа у Службеном гласнику БиХ и Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ, пријаве своје захтјеве, јер ће се у противном случају покретна имовина из заоставштине предати надлежном органу стране државе или лицу које тај орган овласти за пријем те имовине.

(2) Оглас ће се, поред објављивања у Службеном гласнику БиХ и Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ, прибити на огласну таблу суда и објавити по потреби и на други погодан начин. Један примјерак огласа доставиће се најближем дипломатском или конзуларном представнику односне стране државе у нашој земљи.

(3) Неће се издати оглас ако вриједност заоставштине без одбитка дугова не прелази износ од 10.000,00 КМ.

(4) Ако се не изда оглас заоставштине се не смије предати прије него што протекну три мјесеца од дана смрти страног држављанина.

Члан 259

(Задржавање заоставштине)

(1) Ако који од насљедника или легатара пријави свој захтјев, суд ће задржати заоставштину, односно њен дио који је потребан за покриће тог захтјева све док орган стране државе не донесе правоснажну одлуку о том захтјеву.

(2) Суд ће у погледу пријављеног захтјева извршити ову одлуку из задржане заоставштине или из њеног дијела, а остатак ће предати органу стране државе.

(3) Ако који повјерилац пријави своје потраживање, суд ће задржати заоставштину или њен дио који је потребан за покриће тог потраживања све док то потраживање не буде подмирено или обезбијеђено.

Члан 260

(Позивање насљедника иностраног држављанина)

(1) Ако је за расправљање заоставштине иностраног држављанина у погледу његове покретне имовине надлежан инострани орган, Основни суд ће ако сви насљедници који се налазе у Дистрикту предложе да расправу спроведе тај суд, позвати све насљеднике и легатаре у иностранству да у року од три мјесеца од дана достављања позива истакну приговор ненадлежности суда, јер ће поступак расправљања заоставштине спровести Основни суд.

(2) Познати насљедници којима се не зна боравиште позваће се огласом.

(3) Оглас ће се објавити у Службеном гласнику Босне и Херцеговине, Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ и на огласној табли суда, а по потреби и на други прикладан начин. Примјерак огласа доставиће се најближем дипломатском или конзуларном представнику односне иностране државе у БиХ.

(4) Ако ниједан од насљедника или легатара из иностранства није истакао приговор ненадлежности суда у року из става 1 овог члана, Основни суд ће по протеклу тог рока расправити заоставштину.

ДИО ТРЕЋИ НОТАРИ КАО СУДСКИ ПОВЈЕРЕНИЦИ

ПОГЛАВЉЕ IX СПРОВОЂЕЊЕ ОСТАВИНСКИХ РАСПРАВА

Члан 261

(Дјелокруг нотара)

(1) Нотари као судски повјереници спроводе радње и доносе одлуке у оставинском поступку у складу са одлуком суда о повјеравању и одредбама овог закона.

(2) Суд може из важних разлога увијек одузети нотару даље спровођење оставинске расправе које му је повјерено и расправу сам спровести или повјерити другом нотару, те о томе претходно или истовремено обавијестити Нотарску комору чији је члан нотар којем је одузето спровођење оставинске расправе.

(3) Важни разлози из става 2 овог члана нпр. јесу: немогућност нотара да због болести или којег другог разлога обавља посао, очигледно нотарево занемаривање законских обавеза или други важни разлози по оцјени суда.

(4) Против одлуке суда из ставова 1 и 2 овог члана није дозвољена жалба.

Члан 262

(Поступак)

(1) Нотар повјерене му радње у насљедним стварима спроводи у складу са одредбама овог закона по којима суд спроводи тај поступак.

(2) У поступку који се спроводи пред нотарем странка може бити заступана по одредбама које се примјењују на заступање у ванпарничном поступку.

Члан 263

(Рокови за спровођење поступка)

(1) Повјерени поступак спровођења оставинске расправе нотар је дужан да спроведе у разумном року, рачунајући од дана пријема предмета.

(2) У случају да нотар из оправданих разлога не успије у року из става 1 овог члана спровести све радње, доставиће о томе извјештај суду и Нотарској комори чији је члан у којем ће образложити разлоге због којих није довршио поступак.

Члан 264

(Овлашћења и дужности нотара)

(1) Као повјереник суда у оставинском поступку нотар на основу одлуке суда о повјеравању спроводи радње и доноси одлуке прописане овим законом.

(2) У случајевима из чланова 243, 244 и 245 овог закона, нотар ће вратити спис надлежном суду.

(3) У случајевима из чланова 174, 182 и 183 овог закона нотар може доносити одлуке само уз сагласност свих странака у поступку. У противном вратиће спис надлежном суду.

(4) Након правоснажности рјешења којим је поступак правоснажно окончан, односно поводом изјављеног приговора, као и у другим случајевима када по одредбама овог закона враћа спис надлежном суду, нотар ће вратити спис надлежном суду, а у нотарском спису задржати препис списка.

Члан 265

(Службено сједиште нотара)

(1) Суд ће спровођење оставинских поступака повјеравати нотарима који имају службено сједиште на подручју Брчко дистрикта.

(2) Предмети се нотарима додјељују у рад равномјерно абecedним редом презимена нотара, на који ред неће утицати завршетак календарске године.

(3) Оставинске предмете у складу са ставовима 1 и 2 овог члана суд може достављати нотарима и електронским путем.

ПОГЛАВЉЕ X ПОЛОЖАЈ И РАД НОТАРА КАО СУДСКОГ ПОВЈЕРЕНИКА

Члан 266

(Важење закона)

(1) Ако овим законом није другачије прописано, за рад нотара као судског повјереника важе прописи као за судове.

(2) О разлозима за изузеће нотара одлучује суд који га је поставио за свог повјереника.

Члан 267

(Достављање)

Позиве и друге исправе које саставља као судски повјереник нотар доставља странкама према прописима о судској достави.

Члан 268

(Ослобођење од трошкова такси)

У извршењу повјереног посла нотар је овлашћен да прибавља потребне податке и исправе од других надлежних органа. Поднесци којима то тражи ослобођени су од трошкова судских и административних такси.

Члан 269

(Надзор суда)

(1) Надзор над радом нотара као судског повјереника врши суд који му је повјерио посао.

(2) Нотар не може, осим из нарочито оправданих разлога, одбити повјерени посао, а о чему је без одгађања дужан да обавијести суд и Нотарску комору чији је члан.

(3) О оправданости разлога из става 2 овог члана одлучује суд који му је повјерио посао, при чему суд може затражити мишљење Нотарске коморе.

(4) Кад нотар одбије повјерени посао или кад суд одузме повјерени посао, суд ће наредити нотару предају списа и по службеној дужности извршити свој налог, те о томе обавијестити Нотарску комору.

(5) Нотар који одбије да изврши налог суда или одбије да преда суду списе о повјереном послу чини повреду службене дужности из члана 94 Закона о нотарима Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 9/03).

Члан 270

(Престанак рада нотара)

(1) У случају престанка рада нотара или промјене службеног сједишта нотара којем је суд повјерио спровођење оставинског поступка, поступиће се по одредбама прописа о нотарској служби који се односе на поступак са списима нотара након што се упразни мјесто нотара.

(2) Ако у року од 130 дана не буде постављен нови нотар или вршилац дужности нотара којем су повјерени сви списи, књиге и друга документација, Нотарска комора је дужна да све списе које је суд повјерио на спровођење оставинског поступка врати надлежном суду, а надлежни суд ће поступити у складу са одредбом члана 265 овог закона.

ПОГЛАВЉЕ XI НАГРАДА И ТРОШКОВИ НОТАРА КАО СУДСКОГ ПОВЈЕРЕНИКА

Члан 271

(Награда и трошкови)

(1) Награда и трошкови нотара као повјереника суда у спровођењу оставинског поступка одређују се тако да се једна награда односи на све радње нотара у једном оставинском поступку.

(2) Правилником о награди за спровођење оставинског поступка прописаће се за које радње нотар има право на посебну награду (попис оставине, допунско рјешење о насљеђивању, дјелимично рјешење о насљеђивању и сл.).

(3) Кад у оставинском поступку нотар поступа као повјереник суда, не плаћа се такса.

(4) Плаћање нотарске награде и надокнаде врши се у складу с прописима о нотарској служби и Правилником из члана 272 овог закона.

Члан 272

(Правилник)

(1) Висину награде и надокнаде трошкова за радње из члана 271 овог закона прописаће Правосудна комисија.

(2) Нотар смије за службене радње које је спровео у оставинском поступку као повјереник суда рачунати и наплаћивати само награду по прописаној тарифи. Забрањено је нотару склапање погодбе са странкама о плаћању награде и трошкова другачије него је прописано тарифом.

(3) Нотар ће одбити давање клаузуле правоснажности и достављање правоснажног рјешења о насљеђивању јавним регистрима, све док странке не измире цјелокупни износ нотарске награде и надокнаде трошкова.

ДИО ЧЕТВРТИ ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 273

(1) Права странака у вези с насљеђивањем цијениће се по закону који се примјењивао у часу отварања насљедства.

(2) Процесне одредбе овог закона примјењиваће се на све случајеве насљеђивања за које је оставински поступак покренут након почетка примјене овог закона.

(3) Суд ће у року од шест (6) мјесеци почевши од дана примјене овог закона повјерити нотарима у складу са одредбама члана 265 овог закона све оставинске предмете у којима до дана примјене овог закона није предузео ниједну процесну радњу.

(4) Изузетно од одредбе става 2 овог члана, уколико у оставинском поступку суд није предузео ниједну процесну радњу примјењиваће се процесне одредбе овог закона.

(5) Ако је оставински поступак покренут прије почетка примјене овог закона, а у том поступку су предузете процесне радње, а није донесено првостепено рјешење, поступак ће се окончати по одредбама Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 5/01).

Члан 274

(1) До дана примјене овог закона ваљаност форме тестаментa и опозива тестаментa цијениће се по одредбама досадашњег Закона о насљеђивању („Службени лист СР БиХ“ бројеви 7/80 и 15/80).

(2) До дана примјене овог закона ваљаност уговора о уступању и расподјели имовине за живота, уговора о доживотном издржавању, уговора о одрицању од насљеђа и уговора о преносу насљедног дијела прије диобе примјењиваће се одредбе Закона о насљеђивању („Службени лист СР БиХ“ бројеви 7/80 и 15/80).

(3) Изузетно од одредаба ставова 1 и 2 овог члана, правни послови закључени у форми нотарски обрађене исправе са овјером или без овјере од судије до дана ступања на снагу овог закона и то: уговори о уступању и расподјели имовине за живота, уговори о доживотном издржавању и споразуми о одрицању од наслеђа које није отворено, као и писмени тестаменти из члана 67 ранијег Закона о наслеђивању, које су саставили нотари у форми нотарски обрађене исправе, до дана почетка примјене овог закона су пуноважни.

(4) Одредбе из става 3 овог закона примјењиваће се и у затеченим поступцима пред судом.

Члан 275

(1) Правосудна комисија ће донијети правилник из члана 128 става 2 овог закона у року од шест (6) мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Правосудна комисија ће донијети правилник из члана 272 овог закона у року од шест (6) мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Правосудна комисија ће успоставити Регистар тестамената и других наследноправних послова из члана 128 овог закона у року од два мјесеца од дана ступања на снагу правилника из става 1 овог члана.

Члан 276

(1) Рокови који су почели тећи прије ступања на снагу овог закона истичу када истекне вријеме одређено овим законом, али ако је по одредбама које су престале да важе већ започео тећи рок који је дужи, онда истеком тог рока.

(2) Кад је овим законом одређен рок који по одредбама које су престале да важе није био предвиђен, тај рок не може почети тећи прије ступања на снагу овог закона.

Члан 277

Правосудна комисија ће путем Министарства спољних послова Босне и Херцеговине без одгађања обавијестити Владу Сједињених Америчких Држава као депозитара према Конвенцији о једнообразном закону о облику међународног тестамена да су овлашћена лица за састављање међународног тестамена у Брчко дистрикту судије Основног суда, нотари који имају сједиште у Брчко дистрикту, заповједници брода, односно авиона, а у иностранству конзуларни, односно дипломатско-конзуларни представници Босне и Херцеговине.

Члан 278

(1) Даном почетка примјене овог закона престаје да важи Закон о наслеђивању („Службени лист СР БиХ“ бројеви 7/80 и 15/80).

(2) Посебни прописи о наслеђивању остају на снази уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 279

Даном почетка примјене овог закона престају да важе одредбе чланова од 88 до 141 Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 5/01).

Члан 280

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ, а примјењиваће се након шест мјесеци од дана ступања на снагу.

: 01-02-227/17

, 27.

2017.